

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-06-5124

Chișinău

12. 08. 2019

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 și art.74 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare, *în mod prioritar*, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.390 din 9 august 2019.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Finanțelor.

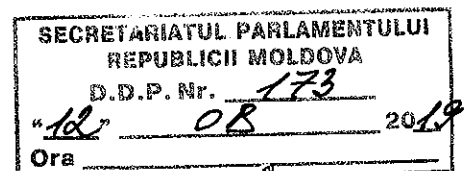
Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română – 1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română – 11 file);
3. Nota informativă la proiectul de lege (12 file);
4. Analiza impactului de reglementare (10 file).

Prim-ministru

MAIA SANDU

Ex.: Ina Railean
Tel.: 250 203

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr.390

din 9 august 2019

Chișinău

Privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea unor acte legislative

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative.

Prim-ministru

Contrasemnează

Ministrul finanțelor

MAIA SANDU

Natalia Gavrilița

LEGE
pentru modificarea unor acte legislative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Codul fiscal nr. 1163/1997 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007) se modifică după cum urmează:

1. Articolul 5 se completează cu punctul 47) cu următorul cuprins:

„47) *Valoarea intrinsecă* – valoarea efectivă a mărfurilor introduse sau scoase de pe teritoriul Republicii Moldova, ce nu include costurile de transport, de asigurare și nici costul încărcării, descărcării și transbordării mărfii.”

2. La articolul 24, alineatul (19¹) se completează cu textul „ , precum și mărirea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii.”

3. Articolul 33 alineatul (1), după textul „(persoană fizică rezidentă)” se introduce textul „care are un venit anual din surse impozabile, cu excepția veniturilor prevăzute la art. 90¹, mai mic de 360 000 lei”.

4. Articolul 37 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 37.** Prevederile prezentului capitol se aplică persoanelor fizice (rezidenți și nerezidenți ai Republicii Moldova) care nu practică activitate de întreprinzător și care vînd, schimbă sau înstrăinează sub altă formă active de capital. ”

5. La articolul 40 alineatul (7), cifrele „20” se substituie cu cifrele „50”.

6. Articolul 41:

la alineatul (1), textul „(persoană fizică sau juridică)” se exclude;

alineatul (2) se abrogă;

alineatul (1) devine alineat unic.

7. Articolul 42:

la alineatul (1) litera b), cuvintele „de persoana fizică ce nu desfășoară activitate de întreprinzător” se exclud;

la alineatul (4), literele a) și b) se abrogă.

8. La articolul 57:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) În cazul lichidării agentului economic, beneficiarii proprietății distribuite sînt tratați astfel ca și cum ei au schimbat cotele lor de participație în capitalul agentului economic lichidat pe o sumă egală cu valoarea de piață a proprietății obținute.”;

alineatul (3) se abrogă.

9. La articolul 83, alineatul (2) se completează cu litera f) cu următorul cuprins:

„f) persoane fizice rezidente care obțin venituri impozabile anuale, cu excepția veniturilor prevăzute la art. 90¹, mai mari de 360 000 lei, în cazul utilizării scutirii personale pe parcursul perioadei de declarare”.

10. La articolul 90, cifra „7”, în ambele cazuri, se substituie cu cifra „12”.

11. La articolul 96 litera b), liniuțele a opta și a noua se abrogă.

12. Articolul 101 se completează cu alineatul (7¹) cu următorul cuprins:

„(7¹) Prin derogare de la alin. (7), persoanele fizice care, ca urmare a tranzacțiilor comerciale (B2C – de la business la consumator), introduc prin intermediul trimiterilor poștale internaționale mărfuri a căror valoare intrinsecă depășește suma de 200 euro în total pe expediere și nu au caracter comercial, achită TVA în funcție de valoarea impozabilă a mărfurilor (limita neimpozabilă nu micșorează valoarea impozabilă a mărfurilor). Mărfurile care nu au caracter comercial înseamnă mărfurile care, cumulativ, prezintă un caracter ocazional, sînt destinate exclusiv uzului personal al destinatarului sau familiei sale, care, prin natura sau cantitatea lor, nu sînt destinate activității comerciale sau de producție.

13. Articolul 124 se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

(1¹) Accizele nu se achită de către persoanele fizice care importă mărfuri în cadrul tranzacțiilor comerciale (B2C – de la business la consumator) prin intermediul trimiterilor poștale internaționale, în cazul în care mărfurile nu au caracter comercial, nu depășesc limitele cantitative stabilite de legislație sau valoarea intrinsecă a acestora nu depășește limita neimpozabilă de 200 euro. În cazul în care mărfurile au caracter comercial, depășesc limitele cantitative stabilite de legislație sau valoarea intrinsecă a acestora depășește limita neimpozabilă de 200 euro, accizul se va calcula pornind de la valoarea mărfurilor în vamă, iar limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acestora.”

14. La articolul 226⁶:

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Pentru subiecții estimării care au depus declarația conform art.226⁷, venitul impozabil estimat va fi determinat prin diminuarea acestuia cu suma de mijloace bănești declarate”;

se completează cu alineatele (6¹) și (6²) cu următorul cuprins:

„(6¹) Venitul impozabil estimat de Serviciul Fiscal de Stat în cadrul controalelor fiscale, indiferent căror perioade este aferent, nu se va diminua cu 500 mii lei.

(6²) Venitul impozabil estimat se va diminua cu suma luată ca împrumut de către contribuabilul supus controlului doar în cazul în care contribuabilul va prezenta probe ce justifică că din sursa de venit a sumei împrumutate au fost achitate obligațiile fiscale corespunzătoare la bugetul public național și/sau suma împrumutată este din contul mijloacelor bănești declarate conform art. 226⁷ alin.(1) sau (7) din Codul fiscal, și/sau care reprezintă sursă de venit neimpozabilă conform art.20 din Codul fiscal.”

15. Articolul 226⁶:

la alineatul (4), textul „mijloacele bănești declarate conform art. 226⁷” se exclude;

alineatul (6) se abrogă;

la alineatul (6²), textul „și/sau suma împrumutată este din contul mijloacelor bănești declarate conform art. 226⁷ alin. (1) sau (7) din Codul fiscal” se exclude.

16. Articolul 226⁷ alineatul (3) se abrogă.

Art. II. – Legea nr.1380/1997 cu privire la tariful vamal (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 1 ianuarie 2007) se modifică după cum urmează:

1. Articolul 2 se completează cu următoarea noțiune:

„*Valoarea intrinsecă* – valoarea efectivă a mărfurilor introduse sau scoase de pe teritoriul Republicii Moldova, ce nu include costurile de transport, de asigurare precum și costul încărcării, descărcării și transbordării mărfii.”

2. Articolul 28 se completează cu litera h¹) cu următorul cuprins:

„(h¹) mărfurile introduse ca urmare a tranzacțiilor comerciale (B2C – de la business la consumator) prin intermediul trimiterilor poștale internaționale, a căror valoare intrinsecă nu depășește suma de 200 euro în total pe expediere și care nu au caracter comercial. Mărfurile care nu au caracter comercial înseamnă mărfurile care, cumulativ, prezintă un caracter ocazional, sînt destinate exclusiv uzului personal al destinatarului sau familiei sale, care prin natura sau cantitatea lor nu sînt destinate activității comerciale sau de producție. În cazul în care mărfurile au caracter comercial depășesc limitele cantitative stabilite de legislație sau valoarea intrinsecă a acestora depășește limita neimpozabilă de 200 euro, taxa vamală se va calcula pornind de la valoarea mărfurilor în vamă, iar limita neimpozabilă menționată nu micșorează valoarea impozabilă a acestora.”

Art. III – Legea nr.1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998, nr.54-55, art.378) se modifică după cum urmează:

1. Articolul 11 alineatul (4):

la punctul 2) coloana trei, cifrele „0,18”, „0,50”, „0,75”, „0,85”, „1,00” și „1,50” se substituie cu cifrele „0,22”, „0,60”, „0,90”, „1,02”, „1,20” și, respectiv, cu „1,80”;

la punctul 3) coloana trei, cifrele „0,30”, „0,70”, „1,00”, „1,25” și „2,00” se substituie cu cifrele „0,36”, „0,84”, „1,20”, „1,50” și, respectiv, cu „2,40”;

la punctul 4) coloana trei, cifrele „0,15”, „0,30”, „0,38” și „0,56” se substituie cu cifrele „0,18”, „0,36”, „0,46” și, respectiv, cu „0,67”.

2. La anexa nr.2 coloana doi, cifrele „18,0”, „18,0”, „14,4” și „14,4” se substituie cu cifrele „21,6”, „21,6”, „17,3” și, respectiv, cu „17,3”.

3. La anexa nr.5 coloana doi, cifrele „234”, „234”, „198” și „198” se substituie cu cifrele „280,8”, „280,8”, „237,6” și, respectiv, cu „237,6”.

4. Anexa nr.6:

la coloana doi, cifrele „0,024”, „0,006” și „0,003” se substituie cu cifrele „0,029”, „0,007” și, respectiv, cu „0,004”;

la coloana trei, cifrele „0,051”, „0,012” și „0,006” se substituie cu cifrele „0,061”, „0,014” și, respectiv, cu „0,007”.

5. La anexa nr.7:

la coloana doi, cifrele „5,8”, „1,8”, „0,6”, „0,3” și „0,001” se substituie cu cifrele „6,96”, „2,16”, „0,72”, „0,36” și, respectiv, cu „0,001”;

la coloana trei, cifrele „20”, „6”, „2”, „1” și „0,06” se substituie cu cifrele „24”, „7,2”, „2,4”, „1,2” și, respectiv, cu „0,072”;

6. Anexa nr.8 va avea următorul cuprins:

„Anexa nr.8
la Legea privind plata
pentru poluarea mediului

LISTA
mărfurilor care, în procesul utilizării,
cauzează poluarea mediului și cota taxei

Codul poziției tarifare	Denumirea mărfurilor conform Nomenclaturii combinate a mărfurilor	Cota taxei (în %)
Combustibili minerali, uleiuri minerale și produse rezultate din distilarea acestora; materiale bituminoase		
2707 (cu excepția 2707 10 100, 2707 20 100, 2707 30 100, 2707 50)	Uleiuri și alte produse rezultate din distilarea gudronului de huilă la temperaturi înalte; produse similare la care greutatea constituenților aromatici depășește greutatea constituenților nearomatici	1,2
2709 00	Uleiuri brute din petrol sau din minerale bituminoase:	
2709 00 900	– Altele	0,6
2713 20 000	– Bitum de petrol	1,8
2714	Bitumuri și asfalturi, naturale; șisturi și nisipuri bituminoase; asfalțiți și roci asfaltice	1,8
Hidrocarburi și derivații lor halogenați, sulfonați, nitrați sau nitrozați		
2901 (cu excepția 2901 10 000, 2901 24 000, 2901 29 000)	Hidrocarburi aciclice	0,6
2902 (cu excepția 2902 11 000, 2902 19 000, 2902 20 000, 2902 30 000, 2902 44 000, 2902 90 000)	Hidrocarburi ciclice	0,6
2903 (cu excepția 2903 39 900: Fluoruri și ioduri – substanțe importate, care	Derivați halogenați ai hidrocarburilor	0,6

sînt alternative și de tranziție în raport cu substanțele ce distrug stratul de ozon (HFC-134a 1,1,1,2-Tetrafluoretan; HFC-152a 1,1-Difluoretan; HFC-125 Pentafluoretan; HFC-32 Difluoretan; HFC-23 Trifluoretan))		
2907	Fenoli; fenoli-alcooli	0,6
Îngrășăminte		
3102	Îngrășăminte minerale sau chimice azotate	1,8
3103	Îngrășăminte minerale sau chimice fosfatice	1,8
3104	Îngrășăminte minerale sau chimice potasice	1,8
3105	Îngrășăminte minerale sau chimice care conțin două sau trei dintre elementele fertilizante azot, fosfor și potasiu; alte îngrășăminte; produse de la acest capitol prezentate fie în tablete sau forme similare, fie în ambalaje cu o greutate brută de maximum 10 kg	0,6
Lacuri, substanțe colorante și vopsele		
3204	Substanțe colorante organice sintetice, chiar cu compoziție chimică definită; preparate menționate la nota 3 de la capitolul 32 din Nomenclatura combinată a mărfurilor, pe bază de substanțe colorante organice sintetice; produse organice sintetice de tipul celor utilizate ca agenți de strălucire fluorescentă sau ca luminofori, chiar cu compoziție chimică definită	1,8
3205 00 000	Lacuri colorante; preparate menționate la nota 3 de la capitolul 32 din Nomenclatura combinată a mărfurilor, pe bază de lacuri colorante	1,8
3206	Alte substanțe colorante; preparate menționate la nota 3 de la capitolul 32 din Nomenclatura combinată a mărfurilor, altele decât cele de la pozițiile 3203, 3204 sau 3205; produse anorganice de tipul celor utilizate ca luminofori, chiar cu compoziție chimică definită:	
	– Pigmenți și preparate pe bază de dioxid de titan:	
3206 11 000	– – Care conțin dioxid de titan minimum 80% din greutatea produsului uscat	3,6
3206 19 000	– – Altele	3,6
3206 20 000	– Pigmenți și preparate pe bază de compuși ai cromului	3,6
	– Alte substanțe colorante și alte preparate:	
3206 41 000	– – Ultramarin și preparatele pe bază de ultramarin	1,8
3206 42 000	– – Litopon și alți pigmenți și preparate pe bază de sulfură de zinc	1,8
3206 49	– – Altele:	
3206 49 100	– – – Magnetita	1,8
3206 49 300	– – – Pigmenți și preparate pe bază de compuși ai cadmiului	3,6
3206 49 700	– – – Altele	1,8
3206 50 000	– Produse anorganice de tipul celor utilizate ca luminofori	1,8
3207	Pigmenți, opacifianți și culori preparate, compoziții vitrifiabile, engobe, produse lichide pentru obținerea luciului și preparate similare, de tipul celor utilizate în industria ceramică, a sticlei și a emailurilor; frite de sticlă și altă sticlă sub formă de pulbere, de granule, de lamele sau de fulgi	1,8
3208	Lacuri și vopsele (inclusiv emailuri) pe bază de polimeri sintetici sau de polimeri naturali modificați, dispersați sau dizolvați într-un mediu neapos; soluții definite la nota 4 de la capitolul 32 din Nomenclatura combinată a mărfurilor	3,6

3209	Lacuri și vopsele (inclusiv emailuri) pe bază de polimeri sintetici sau de polimeri naturali modificați, dispersați sau dizolvați într-un mediu apos	3,6
3210 00	Alte lacuri și vopsele (inclusiv emailuri și vopsele de apă); pigmenți de apă preparați de tipul celor utilizați pentru finisarea pieilor	3,6
3211 00 000	Sicativi preparați	1,8
3212	Pigmenți (inclusiv pulberi și fulgi metalici) dispersați în medii neapoase, sub formă de lichid sau de pastă, de tipul celor utilizate pentru fabricarea vopselelor (inclusiv a emailurilor); folii pentru marcare prin presare la cald; tincturi și alte substanțe colorante prezentate în forme sau ambalaje condiționate pentru vânzarea cu amănuntul	0,6
Agenți organici de suprafață, preparate pentru spălat și curățat, preparate lubrifiante		
3402	Agenți organici de suprafață (alții decât săpunurile); preparate tensioactive, preparate pentru spălat (inclusiv preparatele auxiliare pentru spălat) și preparate de curățat, care conțin sau nu săpun, altele decât cele de la poziția 3401	1,2
3403	Preparate lubrifiante (inclusiv lichide de răcire, preparate pentru degriparea șuruburilor, preparate antirugină sau anticorozive și preparate pentru demulare pe bază de lubrifianți) și preparate de tipul celor utilizate pentru tratarea cu ulei și gresarea materialelor textile, pieilor, blănurilor sau altor materiale, cu excepția preparatelor care conțin, cu rol de constituenți de bază, minimum 70% în greutate uleiuri din petrol sau din minerale bituminoase	1,2
Insecticide, rodenticide, fungicide, erbicide, inhibitori de germinare și regulatori de creștere pentru plante, dezinfecțanți și produse similare		
3808 (cu excepția 3808 91 200 și 3808 94 200)	Insecticide, rodenticide, fungicide, erbicide, inhibitori de germinare și regulatori de creștere pentru plante, dezinfecțanți și produse similare, prezentate în forme sau ambalaje pentru vânzarea cu amănuntul sau ca preparate, sau ca articole (de exemplu, panglici, meșe și lumânări cu sulf și hîrtie specială contra muștelor)	1,8
3808 91 200	Insecticide pe bază de hidrocarburi clorurate	3,6
3808 94 200	Dezinfecțanți pe bază de compuși halogenați	3,6
3811	Preparate antidetonante, inhibitori de oxidare, aditivi peptizanți, amelioratori de viscozitate, aditivi anticorozivi și alți aditivi preparați, pentru uleiurile minerale (inclusiv pentru benzină) sau pentru alte lichide utilizate în aceleași scopuri ca și uleiurile minerale	1,8
3812	Preparate numite "acceleratori de vulcanizare"; plastifianți compuși pentru cauciuc sau materiale plastice nedenumite și necuprinse în altă parte; preparate antioxidante și alți stabilizatori compuși pentru cauciuc sau materiale plastice	1,8
3814 00	Solvenți și diluanți organici compuși, nedenumiți și necuprinși în altă parte; preparate concepute pentru îndepărtarea lacurilor și vopselelor:	
3814 00 100	– Pe bază de acetat de butil	1,8
3819 00 000	Lichide pentru frîne hidraulice și alte lichide preparate pentru transmisii hidraulice, care nu conțin sau care conțin sub 70% din greutate uleiuri de petrol sau de minerale bituminoase	1,8
3820 00 000	Preparate antigel și lichide preparate pentru degivrare	1,8
3823	Acizi grași monocarboxilici industriali; uleiuri acide de rafinare; alcoolii grași industriali	1,8
Materiale plastice și articole din acestea		
3901	Polimeri de etilenă, în forme primare	0,6
3902	Polimeri de propilenă sau de alte olefine sub forme primare	1,8
3903	Polimeri de stiren, sub forme primare	1,8
3904	Polimeri de clorură de vinil sau de alte olefine halogenate, sub forme	3,6

	primare	
3905	Polimeri de acetat de vinil sau de alți esteri de vinil sub forme primare; alți polimeri de vinil sub forme primare	3,6
3906	Polimeri acrilici sub forme primare	3,6
3907	Poliacetali, alți polieteri și rășini epoxidice, sub forme primare; policarbonați, rășini alchidice, poliesteri alilici și alți poliesteri, sub forme primare	3,6
3908	Poliamide sub forme primare	3,6
3909	Rășini aminice, rășini fenolice și poliuretani, sub forme primare	3,6
3910 00 000	Siliconi sub forme primare	1,8
3911	Rășini de petrol, rășini cumaron-indenice, politerpene, polisulfuri, polisulfoni și alte produse menționate la nota 3 de la capitolul 39 din Nomenclatura combinată a mărfurilor, nedenumite și neclasificate în altă parte, sub forme primare	3,6
3912	Celuloză și derivații ei chimici, nedenumiți și necuprinși în altă parte, sub forme primare	3,6
3913	Polimeri naturali (de exemplu, acid alginic) și polimeri naturali modificați (de exemplu, proteine întărite, derivați chimici ai cauciucului natural), nedenumiți și necuprinși în altă parte, sub forme primare	1,8
3914 00 000	Schimbători de ioni pe bază de polimeri de la pozițiile 3901–3913, sub forme primare	1,8
3916 (cu excepția 3916 20 000)	Monofilamente a căror dimensiune maximă în secțiunea transversală depășește 1 mm (monofire), inele, tije, bare și profile, chiar prelucrate la suprafață, dar neprelucrate altfel, din material plastic:	2,4
3916 20 000	– Din polimeri de clorură de vinil	3,6
3917 (cu excepția 3917 21, 3917 23)	Tuburi, țevi și accesorii ale acestora (de exemplu, îmbinări, coturi, flanșe), din materiale plastice:	1,8
3917 21	– Din polimeri de etilenă	0,6
3917 23	– Din polimeri de clorură de vinil	3,6
3918 (cu excepția 3918 10 100)	Învelitori din materiale plastice pentru podele, autoadezive sau nu, în rulouri sau în formă de plăci de pardoseală sau de dale; învelitori pentru pereți și tavane din materiale plastice definite la nota 9 de la capitolul 39 din Nomenclatura combinată a mărfurilor	2,40
3918 10 100	– Constând dintr-un suport impregnat, îmbrăcat sau acoperit cu poli (clorură de vinil)	3,6
3919 (cu excepția 3919 10 120)	Plăci, folii, benzi, panglici, pelicule și alte forme plate autoadezive, din materiale plastice, chiar în rulouri:	1,8
3919 10 120	– Din poli (clorură de vinil) sau din polietilenă	3,6
3920 (cu excepția 3920 10, 3920 43 – 3920 49, 3920 94 000, 3920 99 520, 3920 99 530)	Alte plăci, folii, pelicule, benzi, panglici și lame, din materiale plastice nealveolare, neranforsate, nestratificate, neasociate cu alte materiale, neprevăzute cu un suport:	1,8
3920 10	– Din polimeri de etilenă	0,6
3920 43 – 3920 49	– Din polimeri de clorură de vinil	3,6
3920 94 000	– Din rășini fenolice	3,6
3920 99 520	– Folii din poli (fluorură de vinil); pelicule din poli (alcool vinilic) orientat biaxial care conține în greutate minimum 97% poli (alcool vinilic), neacoperite, de o grosime de maximum 1 mm	3,6
3920 99 530	– Membrane schimbătoare de ioni, din material plastic fluorurat, utilizate în celule electrolitice cloralkaline	3,6
3921 (cu excepția 3921 12 000,	Alte plăci, folii, pelicule, benzi și lame din materiale plastice:	1,8

3921 90 300)		
3921 12 000	– Din polimeri de clorură de vinil	3,6
3921 90 300	– Din rășini fenolice	3,6
3923	Articole de transport sau de ambalare din materiale plastice; bușoane, dopuri, capace, capsule și alte dispozitive de închidere, din materiale plastice	3,6
3924	Vesală, alte articole de menaj sau obiecte de uz casnic și articole de igienă sau de toaletă, din materiale plastice	1,2
Cauciuc și articole din cauciuc		
4001	Cauciuc natural, balată, gutapercă, guayul, chicle și gume naturale similare, sub forme primare sau în plăci, folii sau benzi	0,6
4002	Cauciuc sintetic și factice derivat din uleiuri, sub forme primare sau în plăci, foi și benzi; amestecuri ale produselor din poziția 4001 cu produse din prezenta poziție, sub forme primare sau în plăci, foi sau benzi	1,8
4003 00 000	Cauciuc regenerat, sub forme primare sau în plăci, foi sau benzi	1,8
4005	Cauciuc amestecat, nevulcanizat, sub forme primare sau în plăci, foi sau benzi	1,8
4006	Alte forme (de exemplu, baghete, tuburi, profile) și articole (de exemplu, discuri, rondele) din cauciuc nevulcanizat	1,8
4007 00 000	Fire și corzi din cauciuc vulcanizat	1,8
4008	Plăci, foi, benzi, baghete și profile, din cauciuc vulcanizat nedurificat	1,8
4009	Tuburi, țevi și furtunuri din cauciuc vulcanizat nedurificat, prevăzute sau nu cu accesoriile lor (de exemplu, racorduri, garnituri, coturi, flanșe)	1,8
4010	Benzi transportoare sau curele de transmisie, din cauciuc vulcanizat	1,8
4011	Anvelope pneumatice noi, din cauciuc	1,8
4012	Anvelope pneumatice reșapate sau uzate, din cauciuc; bandaje, benzi de rulare amovibile pentru anvelope și "flapsuri", din cauciuc	3,6
4013	Camere de aer, din cauciuc	1,8
4016	Alte articole din cauciuc vulcanizat, nedurificat	1,8
4017 00 000	Cauciuc durificat (de exemplu, ebonită) sub toate formele, inclusiv deșeurile și resturile; articole din cauciuc durificat	1,8
Hîrtie și carton; articole din pastă de celuloză, din hîrtie sau carton		
4811 (cu excepția celor produse din materiale compozite care conțin plastic și/sau polietilenă și/sau aluminiu)	Hîrtii, cartoane, vată de celuloză și straturi subțiri din fibre celulozice, cretate, impregnate, acoperite, colorate la suprafață, decorate la suprafață sau imprimate, în rulouri sau în foi de formă pătrată sau dreptunghiulară, avînd orice dimensiuni, altele decît produsele de tipul celor descrise la pozițiile tarifare 4803, 4809 sau 4810	1,8
4811 (pentru cele produse din materiale compozite care conțin plastic și/sau polietilenă și/sau aluminiu)	Hîrtii, cartoane, vată de celuloză și straturi subțiri din fibre celulozice, cretate, impregnate, acoperite, colorate la suprafață, decorate la suprafață sau imprimate, în rulouri sau în foi de formă pătrată sau dreptunghiulară, avînd orice dimensiuni, altele decît produsele de tipul celor descrise la pozițiile tarifare 4803, 4809 sau 4810	4,8
4819 (cu excepția celor produse din materiale compozite care conțin plastic și/sau polietilenă și/sau aluminiu clasificat la poziția tarifară 4819 20 000)	Cutii, saci, pungii, cornete și alte ambalaje din hîrtie, carton, vată de celuloză sau straturi subțiri din fibre celulozice; obiecte din carton pentru birou, pentru magazine sau similare	1,8
4819 20 000 (pentru cele produse din materiale compozite care conțin plastic și/sau polietilenă)	Cutii și obiecte din carton, pliante, din hîrtie sau carton neondulat	4,8

și/sau aluminiu)		
Articole din piatră, ipsos, ciment, azbest, mică sau din materiale similare		
6811	Articole din azbociment, celulozociment sau similare	1,8
6812	Azbest prelucrat în fibre; amestecuri pe bază de azbest sau pe bază de azbest și carbonat de magneziu; articole din aceste amestecuri sau din azbest (de exemplu, fire, țesături, obiecte de îmbrăcăminte, obiecte de acoperit capul, încălțăminte, garnituri), chiar armate, altele decât cele de la pozițiile 6811 sau 6813	3,6
6813	Materiale de fricțiune și articole din acestea (de exemplu, plăci, role, benzi, segmenti, discuri, șaibe, membrane), nemontate, pentru frâne, pentru ambreiaje sau pentru toate organele supuse frecării, din azbest sau din substanțe minerale sau celuloză, chiar combinate cu materiale textile sau cu alte materiale	3,6
Sticlă și articole din sticlă		
7019	Fibre de sticlă (inclusiv vată de sticlă) și articole din aceste materiale (de exemplu, fire, țesături)	1,8
Aluminiu și articole din aluminiu		
7612	Rezervoare, butoaie, butii, bidoane, cutii și recipiente similare din aluminiu (inclusiv recipiente tubulare rigide sau flexibile), pentru orice substanțe (cu excepția gazelor comprimate sau lichificate), cu o capacitate de maximum 300 l, fără dispozitive mecanice sau termice, chiar căptușite sau izolate termic	2,4
Plumb și articole din plumb		
7804	Plăci, table, folii și benzi, din plumb; pulberi și fulgi (paiete) din plumb	2,4
Mașini, aparate și echipamente electrice și părți ale acestora; aparate de înregistrat sau de reprodus sunetul, aparate de televiziune de înregistrat sau de reprodus imagine și sunet; părți și accesorii ale acestor aparate		
8506 (cu excepția 8506 30 000, 8506 60 000, 8506 80 050)	Pile și baterii de pile electrice:	1,8
8506 30 000	– Cu oxid de mercur	3,6
8506 60 000	– Cu aer-zinc	3,6
8506 80 050	– Baterii uscate cu zinc-carbon, cu tensiunea de minimum 5,5 V, dar de maximum 6,5 V	3,6
8507 (cu excepția 8507 10, 8507 20, 8507 30)	Acumulatori electrice, inclusiv separatoarele lor, chiar de formă pătrată sau dreptunghiulară:	1,8
8507 10	– Cu plumb, de tipul celor utilizate pentru demararea motoarelor cu piston	3,6
8507 20	– Alte acumulatori cu plumb	3,6
8507 30	– Cu nichel-cadmium	3,6
8539 (cu excepția 8539 31, 8539 32)	Lămpi și tuburi electrice cu incandescență sau cu descărcare, inclusiv articole numite “faruri și proiectoare etanșe” și lămpi și tuburi cu raze ultraviolete sau infraroșii; lămpi cu arc	0,6
8539 31	– Fluorescente, cu catod cald	3,6
8539 32	– Lămpi cu vapori de mercur sau de sodiu; lămpi cu halogenură metalică:	
8539 32 200	– – Cu vapori de mercur sau de sodiu	2,4
8539 32 900	– – Cu halogenură metalică	1,8
8540	Lămpi, tuburi și valve electronice cu catod cald, cu catod rece sau cu	3,6

	fotocatód (de exemplu, lămpi, tuburi și valve cu vid, cu vapori sau cu gaz, tuburi redresoare cu vapori de mercur, tuburi catodice, tuburi și valve pentru camere de televiziune), altele decât cele de la poziția 8539	
Vehicule terestre, altele decât tramvaiul și materialul rulant de cale ferată; părți și accesorii ale acestora		
8702	Autovehicule pentru transportul de minimum 10 persoane, inclusiv șoferul:	
8702 10 190	– Folosite	0,6
8702 10 990	– Folosite	0,6
8702 90 190	– Folosite	0,6
8702 90 390	– Folosite	0,6
8704	Autovehicule pentru transportul mărfurilor:	
8704 21 390	– Folosite	0,6
8704 21 990	– Folosite	0,6
8704 22 990	– Folosite	0,6
8704 23 990	– Folosite	0,6
8704 31 390	– Folosite	0,6
8704 31 990	– Folosite	0,6
8704 32 990	– Folosite	0,6”.

Art. IV. – Punctul 39 din Anexa nr. 3 la Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.1-4, art.2) se abrogă.

Art. V. – La articolul 5 din Legea nr. 1569/2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr.185-189, art.1416), alineatul (1) se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:

„d¹) prin derogare de la lit. d), de a primi, ca urmare a tranzacțiilor comerciale (B2C – de la business la consumator), prin intermediul trimiterilor poștale internaționale, fără achitarea drepturilor de import, a mărfurilor a căror valoare intrinsecă nu depășește suma de 200 euro în total pe expediere și nu au caracter comercial. Mărfurile care nu au caracter comercial înseamnă mărfurile care, cumulativ, prezintă un caracter ocazional, sînt destinate exclusiv uzului personal al destinatarului sau familiei sale, care, prin natura sau cantitatea lor, nu sînt destinate activității comerciale sau de producție.

Art. VI. – Legea cu privire la tichetele de masă nr.166/2017 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 364-370, art. 618) se modifică după cum urmează:

1. La articolul 4, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Valoarea nominală deductibilă în scopuri fiscale a unui tichet de masă pentru o zi lucrătoare trebuie să fie cuprinsă între 35 și 45 de lei. Valoarea tichetelor de masă nu include contribuția individuală de asigurări sociale de stat obligatorie.”.

2. La articolul 5 alineatul (4), cuvintele „semn după virgulă” se substituie cu cuvintele „număr întreg”.

3. La articolul 7, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Valoarea nominală deductibilă a tichetelor de masă acordate de către angajator salariaților, potrivit prezentei legi, reprezintă un venit din care nu se calculează prime de asigurare obligatorie de asistență medicală (datorate de angajator și angajat) și impozit pe venit din salariu. În cazul în care valoarea nominală a tichetelor este mai mare decât limita stabilită la art. 4 alin. (1), pentru suma care depășește limita respectivă se calculează contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozit pe venit din salariu.”

Art. VII. – La articolul 16 din Legea nr. 180/2018 privind declararea voluntară și stimularea fiscală (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.309-320, art.500), alineatele (1)-(6) se abrogă.

Art. VIII. – (1) Prin derogare de la prevederile articolului 56 alineatul (2) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, prezenta lege intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2020, cu excepția articolului I punctele 15 și 16, care intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2022, și art.VI care intră în vigoare la data publicării.

(2) Venitul impozabil estimat de Serviciul Fiscal de Stat în cadrul controalelor fiscale inițiate începînd cu 1 ianuarie 2022, indiferent căror perioade este aferent, nu se va diminua cu suma declarată conform art. 226⁷ din Codul fiscal.

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative

Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Prezentul proiect de lege este elaborat de către Ministerul Finanțelor. Prezentul proiect de lege vine să modifice prevederile Codului fiscal nr.1163/1997, Legii nr.180/2018 privind declararea voluntară și stimularea fiscală, Legii nr.1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului, și Legii nr.166/2017 cu privire la tichetele de masă.

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ, finalitățile urmărite

În anul 2018, au fost adoptate o serie de modificări în politica bugetar-fiscală care au afectat principiile fiscale și avut efecte semnificative asupra indicatorilor bugetari.

Implementarea concomitentă a reformei fiscale, prin care au fost micșorate cotele de impozitare și introduse scutiri adiționale, și a unui nou sistem de salarizare, care a crescut semnificativ cheltuielile de personal, a creat riscuri adiționale pentru stabilitatea bugetară. În condițiile în care pentru anul 2020 nu sunt planificate venituri adiționale din surse externe, iar costurile pentru cheltuieli de personal vor fi semnificativ mai mari decât inițial prognozat, se impune necesitatea adoptării unor măsuri de mobilizare a veniturilor și asigurare a stabilității bugetare. Mai mult ca atât, reformele implementate în 2018 vor avea efecte crescânde în termen mediu și lung, în special asupra sistemului de asigurări sociale.

Principalele măsuri pe domeniul politicii bugetar-fiscale adoptate în 2018 sunt:

- Reforma fiscală, componentele cărora se prezintă în tabelul de mai jos:

Indicator	2018	1 octombrie 2018
I cota de impozitare	7%	12%
II cota de impozitare	18%	12%
Pragul	33 000 lei	
Scutirea personală	11 280 lei	24 000 lei
Scutare majoră	16 800 lei	30 000 lei
Scutirea pentru persoanele cu handicap	11 280 lei	11 280 lei
Scutirea pentru persoanele cu handicap	16 800 lei	18 000 lei
Scutire pentru persoane întreținute	2 520 lei	3 000 lei

Impozit pe venit

Scutirea pentru persoanele cu handicap
Data: 2019.08.09 13:49:18 F.E.S.T.
Locație: Moldova

Contribuția de asigurări sociale	Scutire pentru persoane întreținute majore	11 280 lei	18 000 lei
	Angajator sectorul privat, instituțiile de învățământ superior și medico-sanitare	23%	18%
	Angajator sectorul privat condiții speciale	33%	26%
	Agricultura achitate de angajator	16%	12%
	Agricultura achitate de la buget	6%	6%

- Noul sistem de salarizare în sectorul bugetar adoptat prin Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar;
- Alte măsuri de cheltuieli bugetare și/sau politici fiscale care au influențat parametrii bugetari (creșterea de capital, tichete de masă, suport unic, etc.).

În tabelul de mai jos sunt prezentate efectele reformei fiscale din perspectivă bugetară pentru primele 6 luni ale anului 2019:

mii lei

	2017 2017-2018	2018 2018-2019	2019 2019-2020	IMPACT BUDGETAR
Impozitul pe venitul persoanelor fizice	1 991 754	2 023 407	1 735 368	-367 591
Contribuția obligatorie de asigurări sociale	6 373 097	6 090 457	5 325 586	-592 083
Primele de asigurare obligatorie de asistență medicală	2 342 055	1 976 785	1 743 869	-1101 245
Impact total I semestru				-858 339

*Impactul bugetar este determinat prin extrapolarea ritmului de creștere în anul 2018 față de anul 2017 asupra încasărilor anului 2019.

Pentru estimarea impactului a fost luat în calcul ritmul de creștere al anului 2018 față de anul 2017, care este unul relativ mare în comparație cu media pe o serie mai mare de date anuale. Aceasta abordare indică un impact negativ prudential.

În același timp, fondul de salarizare în sectorul public a crescut semnificativ, înregistrând creșteri de aproximativ 30%. În primele 6 luni ale anului 2019, cheltuielile de personal au constituit 8 428 mil. lei, iar prognozele efectuate în baza executării bugetului în primul semestru al anului indică o valoare a cheltuielilor de personal cu 1 234,8 mil. lei mai mult decât inițial prognozat.

Majorarea fondului de salarizare a contribuit la creșterea încasărilor în Bugetului Asigurărilor Sociale de Stat (BASS) însă aceasta a acoperit doar o parte din pierderile bugetare generate de reducerea cotelor pentru asistența socială. La fel s-au înregistrat creșterea cheltuielilor sociale. În consecință, deficitul BASS a depășit toate așteptările majorându-se de 2.5 ori în 2019 comparativ cu 2018 ceea ce pune în pericol întregul sistem de asigurări sociale. Povara finanțării deficitului BASS a fost pusă pe Bugetul de Stat (BS) reducând semnificativ posibilitățile financiare pentru dezvoltarea țării (a se vedea figura de mai jos).

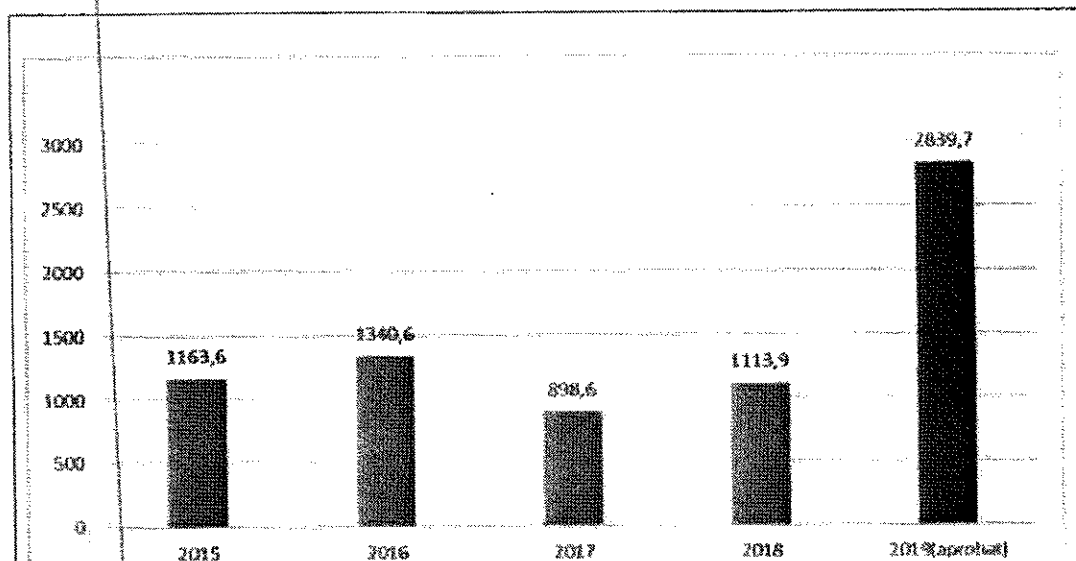

Figura 1. Acoperirea deficitului BASS, mln. lei.

Sursa: Raportele de executare a Bugetului de Stat

Prin rectificarea bugetului, s-a reușit diminuarea deficitului BASS de la 2,84 mld. până la 2.1 mld. lei ceea ce nu este suficient pentru sustenabilitatea BASS.

Astfel, bugetul asigurărilor sociale de stat devine extrem de dependent față de transferurile de la bugetul de stat aceasta creând riscuri majore pentru ambele bugete, concomitent cu diminuarea spațiului fiscal și a capacității Guvernului de a stimula economia prin investiții publice.

Este important de menționat, că în contextul actual, Guvernul este nevoit să acopere necesitățile de cheltuieli curente care stimulează economia prin consum, adesea un asemenea tip de stimulare economică fiind foarte volatil și expus unor riscuri și șocuri economice, cu o vulnerabilitate sporită în comparație cu stimularea economică prin majorarea investițiilor publice și a cheltuielilor în proiectele pe termen mediu și lung.

Un alt factor ce influențează creșterea sumei deficitului BASS este majorarea într-un ritm mai accelerat a cheltuielilor Bugetului Asigurărilor Sociale de Stat în anul 2019 în comparație cu anul 2018.

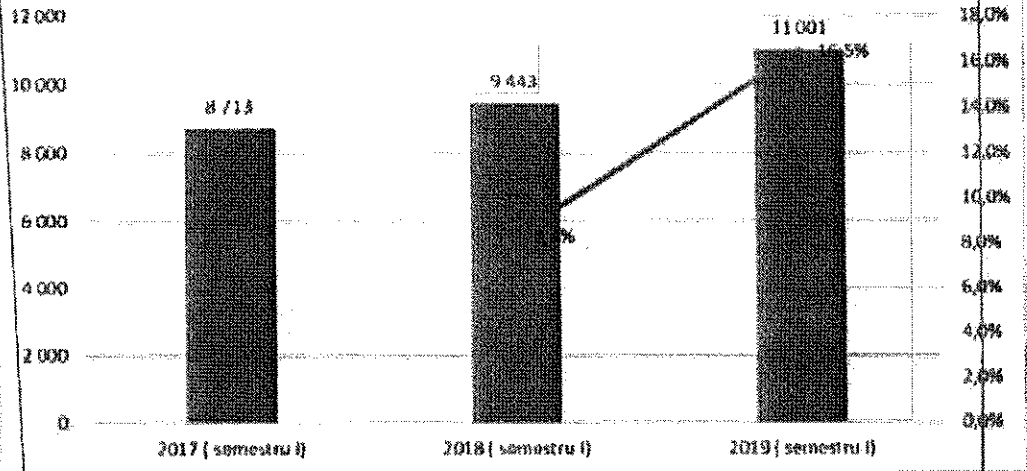

Figura 2. Evoluția cheltuielilor Bugetului Asigurărilor Sociale de Stat
 Sursa: Rapoartele de executare a Bugetului Public Național.

Majorarea cheltuielilor sociale creează o presiune adițională pentru BASS și impune necesitatea asigurării cu surse adiționale pentru a se asigura onorarea obligațiilor asumate față de beneficiari.

O componentă majoră și importantă a acestor cheltuieli o reprezintă pensiile de asigurări sociale, reflectate în figura de mai jos.

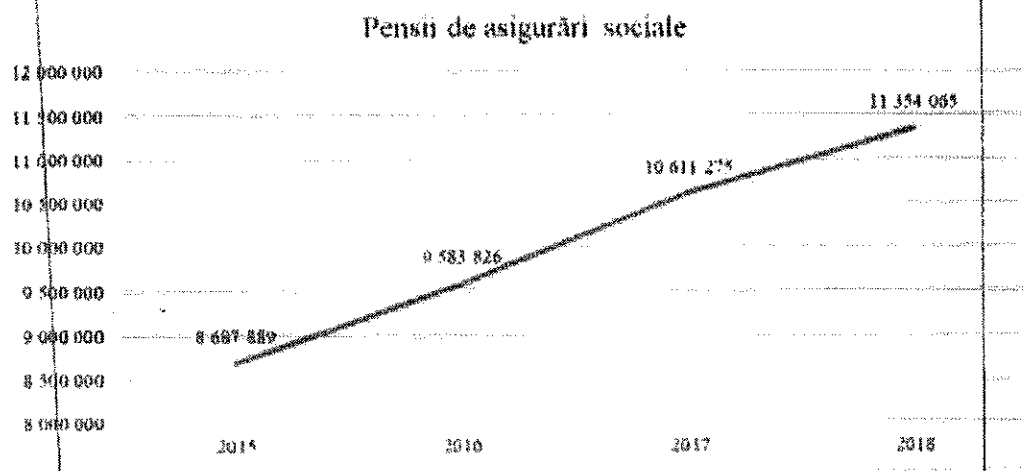

Figura 3. Evoluția cheltuielilor de pensii de asigurări sociale pentru perioada anilor 2015-2018
 Sursa: Rapoartele de executare a Bugetului Asigurărilor Sociale de Stat prezentate de CNAS, cnas.md

Analiza evoluției cheltuielilor de pensii de asigurări sociale reflectă clar creșterea vertiginoasă a acestora cu aproximativ 10% anual, ceea ce denotă că în timp BASS va suporta o presiune continuă și va necesita suplینiri adiționale de resurse financiare.

Acest aspect este important de analizat și prin prisma evoluției factorilor

demografici și sociali. Analiza indicatorilor precum migrația și îmbătrânirea populației indică faptul că presiunea asupra cheltuielilor sociale în viitor va fi una mai mare.

Astfel, coeficientul îmbătrânirii populației reflectă o creștere constantă a numărului de persoane cu vârsta mai mare de 60 de ani.

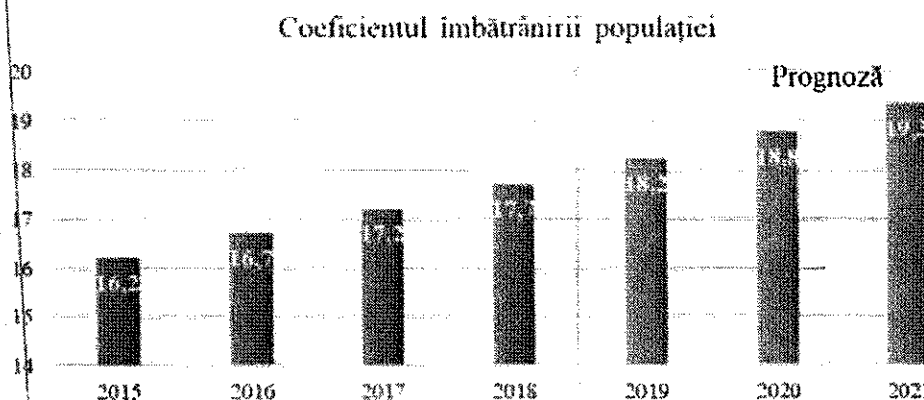

Figura 4. Coeficientul îmbătrânirii populației, unitate de măsură numărul persoanelor în vârstă de 60 ani și peste la 100 locuitori.

Sursa: Biroul Național de Statistică, statistica.md

Astfel, constatăm că bugetul public național este supus unor presiuni atât pentru anul 2020, cât și pe termen mediu și lung, cu riscuri majore în asigurarea finanțării cheltuielilor publice din sursele proprii de venituri.

În acest context, proiectul prevede măsuri țintite de consolidare a veniturilor Bugetului Public Național prin impuneri fiscale noi, menite să crească veniturile bugetare și să asigure sustenabilitatea cheltuielilor și spațiu fiscal pe termen mediu și lung. Măsurile au, de asemenea, scopul de a crește echitatea sistemului de impozitare, prin anularea unor prevederilor legate de amnistia fiscală și introducerea unui grad de progresivitate în sistemul de impozitare a persoanelor fizice.

Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

1. Eliminarea scutirii personale a persoanelor fizice cu venituri mai mari de 360 000 de lei anual

Se propune modificarea condiției de utilizare a scutirii personale de 24 000 lei pentru a readuce elemente de progresivitate în impozitarea persoanelor fizice, astfel ca persoanele cu venituri mai mari să ofere o contribuție mai mare în buget. Astfel, se impune condiția pentru ca scutirea personală să poată fi utilizată de către

persoanele fizice care au venituri mai mici de 360 000 lei anual. Persoana care are venituri mai mari de 30 de mii de lei lunar va achita un impozit suplimentar de 240 de lei. Este de menționat că în anul 2018, numărul de persoane care au venituri mai mari de 360 de mii de lei a constituit 4891 persoane. Impact estimat asupra bugetului va constitui 14 mil. lei venituri suplimentare.

2. Aplicarea impozitării generale la creșterea de capital, 100% pentru persoane juridice, 50% pentru persoane fizice

O altă propunere ține de modificarea reglementărilor capitolului 5 al Titlului II din Codul fiscal, privind regimul fiscal aferent creșterii sau pierderii de capital, prin aplicarea acestui regim asupra subiecților impozabili persoane fizice care nu desfășoară activitatea de întreprinzător. În acest sens, subiecții impozabili persoane juridice și fizice ce desfășoară activitate de întreprinzător în urma realizării veniturilor din procurarea și vânzarea activelor de capital urmează a fi impozitați în modul general stabilit.

Măsura are drept scop simplificarea administrării fiscale, creșterea gradului de conformare și eliminarea ambiguității tratamentului fiscal al acestor tranzacții. În același timp, se propune extinderea mărimii bazei impozabile din urma câștigurilor realizate din creșterea de capital. Respectiv, proiectul are ca scop majorarea de la 20% la 50% a sumei creșterii de capital din suma excedentară a creșterii de capital. Este de menționat că persoanele care vând locuințele pe care le dețin în proprietate și în care locuiesc timp de 3 ani sunt scutiți de achitarea impozitului pe venit de la creșterea de capital.

Impactul estimat al acestei măsuri pentru anul 2020 constituie 127 mil. lei venituri suplimentare.

3. Reținerea impozitului pe venit la sursa de plată la cota de 12%

Proiectul mai prevede și modificarea art.90 din Codul fiscal în vederea racordării modificărilor operate în Codul fiscal, prin care a fost stabilită o cotă unică a impozitului pe venit pentru persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător în mărime de 12%. Astfel, reținerea impozitului pe venit la sursa de plată urmează să se efectueze la cota de 12% excluzând, astfel, necesitatea calculării suplimentare a impozitului pe venit pentru onorarea completă a obligațiilor fiscale aferente acestora. Măsura va simplifica administrarea fiscală, precum și conformarea fiscală a persoanelor fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător. Măsura va avea efect redistributiv în timp, dar va genera aproximativ 24 mil. lei venituri adiționale în 2020.

4. Eliminarea scutirii la TVA pentru sectorul HORECA

Totodată, proiectul prevede anularea cotei reduse a TVA în mărime de 10% și, respectiv, aplicarea cotei-standard a TVA în mărime de 20% pentru livrările efectuate de către agenții economici ce activează în sectorul HORECA (hotele, restaurante, cafenele).

În general, orice scutire de taxe micșorează colectarea de venituri. În plus, scutirile acordate unor anumite agenți economici sau sectoare schimbă costurile relative pentru aceștia și introduce distorsiuni pe lanțul valoric.

O analiză detaliată a 480 de agenți economici ce activează în sectorul Horeca arată că în primele 5 luni ale anului 2019, comparativ cu perioada similară a anului precedent, achitățile de TVA de la 480 agenți economici din sectorul HORECA analizați a scăzut cu 22 mil. lei. Mai mult, odată cu modificările cotei de TVA, întreprinderile din sectorul HORECA au început a înregistra sume TVA pe debit/spre deducere. Acest aspect poartă un caracter riscant atât pentru bugetul de stat cât și pentru agenții economici. Evoluția în timp a unor indicatori inclusiv a trecerilor în cont pentru lunile ianuarie-iunie a anilor 2017-2019 este reflectată în tabelul de mai jos.

An	Suma TVA în cont	Suma TVA pe debit	Suma TVA pe credit	Suma TVA în cont	Suma TVA pe debit	Suma TVA pe credit	Suma TVA în cont	Suma TVA pe debit	Suma TVA pe credit
2017	1 030		40		28	45			
2018	1 193	16%	32%	48	7,8	26	59	132%	
2019	1 655	39%	30%	19	-28,5	36	69	118%	-7,3

Tabel nr.1: Reflectarea indicatorilor pentru întreprinderile ce activează în sectorul HORECA.
Sursa: Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal de Stat, declarația TVA12.

Observăm că pentru perioada ianuarie-iunie a anului 2019, față de 2018 suma trecerii în cont a TVA pentru perioada ulterioară, calculată ca medie lunară, a crescut de la 28 mln. lei la 36 mln.lei (+8 mln. lei). Aceasta sumă reprezintă datoria bugetului față de agenții economici din domeniul HORECA care nu se restituie, constituind în acest sens o disponibilizare a mijloacelor financiare ale agenților economici. În contextul în care pentru acest sector nu este prevăzut dreptul la restituirea sumei de TVA în cazul în care TVA aferent procurărilor depășește TVA aferent vânzărilor, acesta se va acumula în viitor într-un ritm vertiginos.

O analiză cantitativă a numărului de agenți economici care înregistrează

treceri în cont arată că în 2017 doar un număr de 280 de agenți economici din 480 înregistrau sume TVA pe debit. Înregistrarea sumelor de TVA pe debit se argumentează prin faptul că agenții economici au efectuat procurări masive precum utilaje, mărfuri, materie primă care le-a permis să-și treacă în cont TVA-ul achitat pentru aceste mărfuri, ulterior acesta fiind scontat pe viitor. Odată cu micșorarea cotei TVA numărul de agenți economici ce au treceri în cont a crescut rapid atingând cifra de 383 din 480.

Totodată, acumulările constante de TVA pe debit va oferi posibilitate agenților economici să găsească posibilități de valorificare a acestuia, recurgând la tranzacții fictive de „vânzare a debitului”.

În contextul în care restituirile de TVA în condițiile legislației fiscale, dar și a constrângerilor bugetare actuale, nu se efectuează pentru sectorul HORECA, cota de TVA 10% creează o presiune constantă asupra bugetului de stat, în același timp fiind afectat cash-flow-ul întreprinderilor.

Impactul estimat direct asupra bugetului va constitui 50 mil. lei, precum și un efect asupra diminuării sumelor trecute în cont.

5. Eliminarea scutirii pentru venitul estimat prin metode indirecte

Măsura vine să contracareze practica frauduloasă aplicată de către contribuabili în cadrul controalelor fiscale efectuate prin metode și surse indirecte cu scopul de a diminua venitul impozabil estimat de către Serviciul Fiscal de Stat. Este important de menționat că Serviciul Fiscal de Stat aplică metode indirecte de estimare la veniturilor impozabile doar cetățenilor Republicii Moldova a căror venituri impozabile estimate și venituri impozabile obținute și/sau declarate de persoana fizică indică o diferență mai mare cu 300 mii lei. La moment, în cazul în care venitul estimat prin metode și surse indirecte depășește suma declarată cu mai puțin de 500 mii lei, acesta este scutit de obligații fiscale.

În ultima perioadă de timp, persoanele fizice cetățeni ai Republicii Moldova identificați ca subiecți ai estimării obligațiilor fiscale prin metode și surse indirecte, pentru a diminua venitul impozabil estimat de către Serviciul Fiscal de Stat, prezintă în cadrul controlului fiscal mai multe contracte de împrumut de la persoanele fizice cu sume de 500 mii lei, fără ca să existe de facto tranzacția. Împrumuturile sunt documentate cu sume de 500 mii lei, dat fiind faptul că prevederile art. 2266 alin. (6) din Codul fiscal stabilesc că în cazul în care la o persoană se va efectua control fiscal prin metode și surse indirecte, venitul acestuia se va diminua cu suma de 500 mii lei, respectiv persoanelor care acceptă

documentarea acestor tranzacții fictive de acordare a împrumuturilor nu li se generează nici o obligație fiscală, chiar dacă ei în realitate nici nu au dispus de aceste sume.

6. Majorarea taxei pentru poluarea mediului

De asemenea, proiectul prevede modificarea Legii nr.1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului, prin majorarea cotelor aplicate asupra mărfurilor ce fac obiectul plăților pentru poluarea mediului. Această măsură vine să majoreze plățile pentru mărfurile ce poluează mediul, astfel, având un impact asupra consumului de mărfuri poluante, în sensul diminuării acestuia. În același timp, acumulările veniturilor asigurate în urma colectării acestor plăți vor servi pentru finanțarea acțiunilor de remediere și prevenire a poluării mediului cu substanțe și produse nocive și cu un grad scăzut de descompunere.

Deși prin Legea nr.209/2016 privind deșeurile a fost introdusă responsabilitatea extinsă a producătorului, implementarea în practică a mecanismelor de reciclare este lentă.

Astfel, proiectul propune majorarea taxelor pentru poluarea mediului cu 20%, care va descuraja investirea în mărfurile ce poluează mediul. În același timp, Guvernul intenționează să elaboreze un mecanism de restituire/reducere a taxei pentru poluarea mediului și să stimuleze investirea în sisteme de reciclare.

Impactul estimat al acestei măsuri pentru anul 2020 constituie 48 mil. lei.

7. Anularea amnistiei fiscale

Totodată, se propune modificarea art.16 din Legea nr. 180/2018 în vederea anulării interdicției de control fiscal efectuat asupra agenților economici pentru perioada de până la 1 ianuarie 2018. Această măsură a fost promovată în contextul amnistiei fiscale și va fi abrogată.

8. Aplicarea cu contribuții de asigurări sociale a tichetelor de masă

Adițional, proiectul prevede modificarea prevederilor Legii nr.166/2017 cu privire la tichetele de masă. Ajustările legislative propuse urmăresc schimbarea tratamentului fiscal prin aplicarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii.

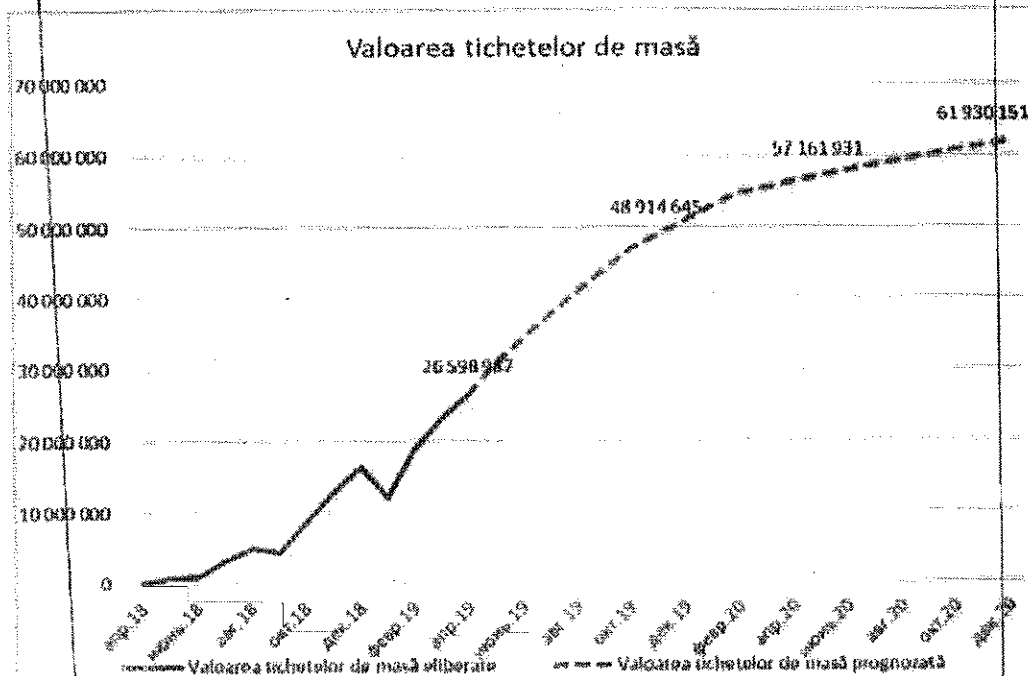
La moment persoanele fizice primesc maxim 990 lei lunar* sub formă de tichete de masă. Această valoare este scutită totalmente de la plata impozitelor, contribuțiilor de asigurări sociale și primelor de asigurări medicale. În cazul

* În condițiile a 22 de zile efectiv lucrate și a tichetului de masă cu o valoare de 45 de lei.

impozitării acestei valori s-ar fi încasat la bugetul public național o sumă de 445 de lei. Aceasta fiind divizată în:

- 238 lei, contribuții de asigurări sociale virate de angajator și angajat.
- 89 lei, prime de asigurări medicale virate de angajator și angajat.
- 118 lei, impozitul pe venitul persoanelor fizice.

Conform rapoartelor prezentate de către operatorii tichetelor de masă în luna aprilie 2019 au fost emise tichete de masă în valoare de 27 de mil. lei per lună, fiind în creștere datorită numărului de angajatori care acceptă forma de acoperire a cheltuielilor de hrană pentru angajații săi. Evoluția valorii tichetelor de masă emise lunar precum și prognoza este reflectată în graficul de mai jos.

Astfel, conform estimărilor, valoarea tichetelor de masă emise lunar la sfârșitul anului 2020 va atinge cifra de 62 mln. lei. Aplicând cotele actuale de impozitare se constată că bugetul public național va rata suma de 21 de mln. lei lunar (11 mln. lei contribuții de asigurări sociale, 4 mln. lei prime de asigurări medicale, 6 mln. lei impozitul pe venit).

Prognoza evoluției tichetelor de masă pe parcursul anului 2020 este efectuată în baza evoluției anterioare a valorii care denotă o creștere constantă cu aproximativ 3 mln. lei lunar. Totodată, prognoza nu ia în considerație intrarea pe piață a noilor operatori.

Totuși, prezumarea faptului că și în condițiile de impozitare valoarea tichetelor va fi similară cu cea prognozată este una eronată în contextul în care

angajatorii preferă sistemul tichetelor de masă pentru facilitățile fiscale care există la moment. Totodată existența acestor facilități care permit valorificarea doar în prezent a beneficiilor obținute subminează din protecția socială a angajatului per viitor. În același timp în condițiile reflectate supra prin care Bugetul Asigurărilor Sociale de Stat înregistrează un dezechilibru și este tot mai mult dependent de transferurile de la Bugetul de Stat, necesitatea impozitării tichetelor de masă este o intervenție argumentată ce va asigura protecția socială a angajaților.

La moment conform estimărilor 30 de mii de persoane beneficiază de tichete de masă, fiind acordate de aproximativ 620 de angajatori. Premizele actuale pe piață încurajează această gaură să crească atât pe orizontală (mai mulți angajatori și mai mulți angajați) cât și pe verticală (mai multe tichete în loc de creșteri salariale).

Pe fundalul reformei fiscale din 2018, prin care s-a dublat scutirea personală, asigurând că minimum de existență este neimpozabil, și a reducerii contribuțiilor obligatorii de asigurare socială, alte măsuri ce afectează veniturile bugetare și în special Bugetului Asigurărilor Sociale de Stat (BASS), sunt extrem de riscante pentru sustenabilitatea sistemului de asigurări sociale. În aceste circumstanțe bugetare, deloc simple, este importantă o reacție promptă și urgentă asupra altor măsuri care afectează veniturile BASS.

Astfel, proiectul propune impunerea tichetelor de masă cu contribuții de asigurări sociale achitate de angajator (18%) și angajat (6%).

Impactul estimat al acestei măsuri pentru anul 2020 constituie 120 mil. lei.

9. Revizuirea tratamentului fiscal al mărfurilor transportate prin servicii poștale internaționale

Suplimentar, prin prisma proiectului respectiv se urmărește revizuirea tratamentului fiscal aplicat mărfurilor importate urmare a tranzacțiilor comerciale (B²C – de la business la consumator) prin intermediul trimiterilor poștale internaționale, cu aplicarea facilităților fiscale și vamale asupra mărfurilor care nu depășesc plafonul valoric de 200 euro, și nu au caracter comercial. La moment, plafonul respectiv constituie 300 de euro pentru mărfurile introduse de către călătorii care folosesc transportul terestru sau de 430 de euro pentru mărfurile introduse de către călătorii care folosesc transportul aerian sau maritim. Prin prisma modificărilor respective se urmărește ajustarea graduală la practicile UE, unde plafonul valoric aplicat actualmente asupra trimiterilor respective constituie 22 euro.

Impactul estimat asupra bugetului va constitui 170 mil. lei.

Astfel, proiectul per general, are ca scop asigurarea veniturilor la buget în vederea respectării principiului echității fiscale și acumulării adiționale a veniturilor bugetare ca ulterior acestea să fie direcționate în mod prioritar asupra domeniilor social-economice importante.

Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului nu necesită alocarea unor mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat. Totodată, prin implementarea prevederilor proiectului de lege precum și altor măsuri prevăzute în inițiative legislative (duty-free, jocuri de noroc, produse din tutun) se va asigura acumularea încasărilor bugetare de aproximativ 1 mld. lei de lei în anul 2020.

Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prezentul proiect este elaborat în conformitate cu legislația în vigoare și nu necesită elaborarea sau modificarea altor acte normative sau legislative.

MINISTRU

(semnat electronic)

Natalia GAVRILIȚA

Formularul tipizat al documentului de analiză a impactului

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza impactului de reglementare pentru măsurile fiscale propuse a fi implementate prin proiectul de lege pentru modificarea unor acte legislative
Data:	01.08.2019
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Finanțelor
Subdiviziunea:	Direcție Politici Fiscale și Vamale
Persoana responsabilă și datele de contact:	
Compartimentele analizei impactului	
1. Definierea problemei	
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate	
Actualmente, în contextul reformelor realizate în anul 2018, Bugetul Public Național necesită surse financiare proprii adiționale care vor acoperi cheltuielile bugetare asumate. În urma reformelor realizate, în special în anul 2018, Bugetul Public Național a fost supus unor presiune adiționale pe partea de cheltuieli publice și cu reduceri pe partea de venituri. Astfel, în urma analizei au fost conturate următoarele probleme care se propun a fi soluționate prin proiectul de lege: Problema nr.1: Constrângerile bugetare - creșterea constantă a cheltuielilor publice și în același timp reducerea veniturilor creează riscuri privind sustenabilitatea bugetară, în special a sistemului de asigurări sociale. Problema nr.2: Creșterea acumulărilor constante ale sumelor TVA pe debit pentru întreprinderile ce efectuează livrări la cote reduse de TVA creează presiuni bugetare adiționale – acumulările ale sumelor TVA pe debit reprezintă obligația statului față de plătitorii de TVA de a restitui suma TVA-ului supra-plătită pentru procurările de TVA ce nu acoperă sumele TVA pentru vânzări. Fără existența dreptului la restituire a acestor sume de TVA (la nivel național suma depășește 6 mld. lei) aceasta creează riscuri bugetare crescânde, precum și lipsa de disponibilități pentru agenții economici.. Problema nr.3: Aplicarea principiului responsabilității extinse a producătorului concomitent cu restituirea/restituirea taxei pentru mediu va crea presiuni bugetare adiționale – în vederea perfecționării mecanismului de gestiune a deșeurilor sunt necesare resurse adiționale ce ar permite atât statului să atingă obiectivele ce țin de protejarea mediului cât și să stimuleze agenții economici să colecteze și să recicleze deșeurile ce rezultă în urma plasării produselor pe piață. Problema nr.4: Lipsa impunerii fiscale a tichetelor de masă subminează protecția socială viitoare a contribuabililor – existența beneficiilor actuale pentru angajații ce primesc tichete de masă nu le asigură protecția socială viitoare. Problema nr.5: Existența unor oportunități legislative ce subminează funcționalitatea și capacitatea sistemului de administrare fiscală în partea ce ține de aplicare metodelor și surselor indirecte de estimare a veniturilor – metodă ce are drept scop impunerea persoanelor cu venituri mari care s-au eschivat de plata impozitelor și taxelor. Astfel, prin proiectul respectiv se urmărește soluționarea problemelor enunțate supra.	

care va permite consolidarea finanțelor publice, acestea din urmă avînd rolul de a asigura bunăstarea societății

b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate

Problema nr.1: Constrîngerile bugetare

Actualmente, în contextul reformelor realizate în anul 2018, Bugetul Public Național necesită surse financiare proprii adiționale care vor acoperi cheltuielile bugetare asumate.

În anul 2018, au fost adoptate o serie de modificări în politica bugetar-fiscală care au avut efecte semnificative asupra indicatorilor bugetari. Implementarea concomitentă a reformei fiscale, prin care au fost micșorate cotele de impozitare și au fost majorate scutirile personale avînd drept scop stimularea mediului de afaceri prin reducerea costurilor aferente impozitelor salariale, și a noului sistem de salarizare în sectorul bugetar care a crescut semnificativ cheltuielile de personal, a creat riscuri substanțiale pentru stabilitatea și sustenabilitatea bugetară.

În condițiile în care pentru anul 2019 sunt înregistrate venituri din surse adiționale ce nu acoperă necesitățile bugetare, în același timp pentru anul 2020 nu sunt planificate venituri adiționale din surse externe, iar costurile pentru cheltuieli de personal vor fi mai mari decît inițial prognozate, se impune necesitatea adoptării unor măsuri de mobilizare a veniturilor și asigurare a stabilității bugetare. Mai mult ca atât, reformele implementate în 2018 vor avea efecte majore pe termen mediu și lung și va pune o presiune substanțială asupra bugetului public național per general cît și asupra bugetului de asigurări sociale de stat în măsura în care cheltuielile sunt net superioare veniturilor.

Conform estimărilor inițiale, în urma reformelor implementate, bugetul public național, în condițiile prudențiale, înregistra diminuări de venituri după cum urmează:

1. Reforma fiscală:

- - 900 mil. lei din modificarea cotelor și scutirilor la impozitul pe venitul persoanelor fizice (impact asupra BS)
- - 1 800 mil. lei din modificarea cotei contribuțiilor obligatorii de asigurări sociale achitate de angajator (impact asupra BASS)

2. Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar:

- - 1 234,8 mil. lei din majorarea fondului de salarizare în sectorul public.

Este important de menționat că estimărilor efectuate în baza datelor executate pentru primul semestru al anului 2019 denotă un impact mai mic în comparație cu prognoza inițială a impactului bugetar specificată mai sus. Acest aspect se datorează majorării semnificative a fondului de salarizare în sectorul public, precum și în sectorul real. Astfel, sectorul privat a înregistrat o creștere de aproximativ 18% în primele 5 luni ale anului 2019 comparativ cu perioada similară a anului precedent, ceea ce reprezintă un indicator peste media normală de creștere a salariilor în sectorul privat (aproximativ 10-12%). În același timp fondul de salarizare în sectorul public a înregistrat creșteri de aproximativ 30%¹.

Totuși, majorarea fondului de salarizare a acoperit doar o parte din pierderile bugetare, care concomitent cu creșterea cheltuielilor sociale a generat o presiune pe sustenabilitatea Bugetul Asigurărilor Sociale de Stat, cu un impact asupra Bugetului de Stat prin prisma obligației de acoperire a deficitului, fiind majorat în acest sens volumul transferurilor de la BS la BASS (a se vedea figura de mai jos).

¹ Conform rapoartelor IPC18 prezentate de către instituții și agenții economici.
Sursa: Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal de Stat.

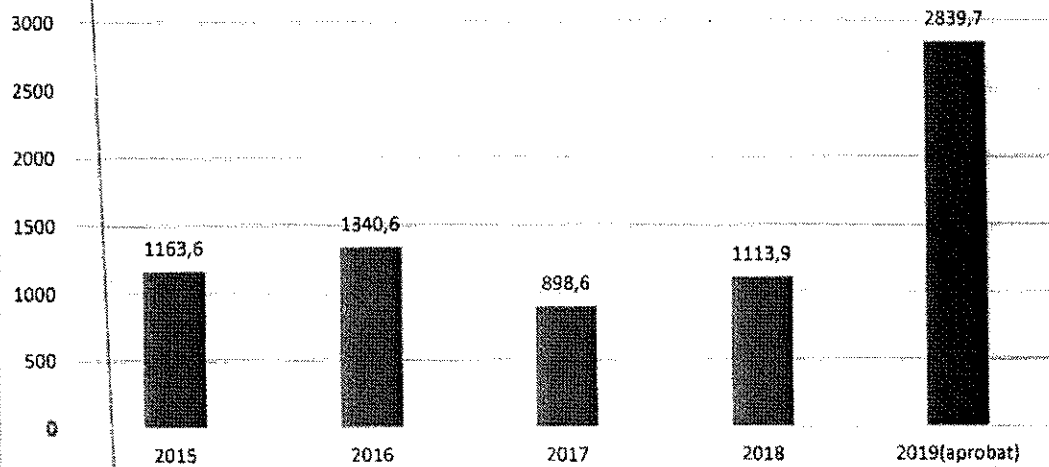

Figura 1. Acoperirea deficitului BASS, mln. lei.

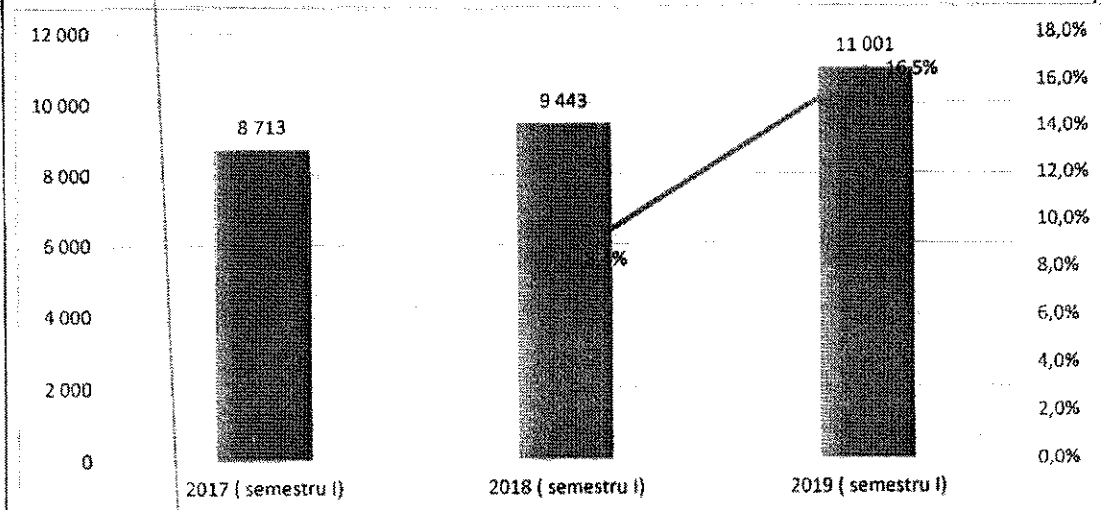
Sursa: Rapoartele de executare a Bugetului de Stat

Cu toate că suma de 2 839,7 mil. lei urmează a fi revăzută în procesul de rectificare a bugetului, în contextul efectului pozitiv al majorării salariilor în sectorul public și privat, aceasta va fi stabilită la un nivel extrem de înalt pentru ultimii ani în valoare de 2 137,7 mil. lei.

Astfel, bugetul asigurărilor sociale de stat devine extrem de dependent față de transferurile de la bugetul de stat aceasta creând riscuri majore pentru ambele bugete concomitent cu diminuarea spațiului fiscal, respectiv a funcției Guvernului de a stimula economia prin investiții publice.

Este important de menționat că în contextul actual Guvernul este nevoit să acopere necesitățile de cheltuieli curente care stimulează economia prin consum, adesea un asemenea tip de stimulare economică fiind foarte volatil și expus unor riscuri și șocuri economice, cu o vulnerabilitate sporită în comparație cu stimularea economică prin majorarea investițiilor publice și a cheltuielilor în proiectele pe termen mediu și lung.

Un alt factor ce influențează creșterea sumei deficitului BASS este majorarea într-un ritm mai accelerat a cheltuielilor Bugetului Asigurărilor Sociale de Stat în anul 2019 în comparație cu anul 2018.

*Figura 2. Evoluția cheltuielilor Bugetului Asigurărilor Sociale de Stat
Sursa: Rapoartele de executare a Bugetului Public Național.*

Majorarea cheltuielilor sociale creează o presiune adițională pentru BASS și impune necesitatea asigurării cu surse adiționale pentru a se asigura onorarea obligațiilor asumate față de beneficiari.

În același timp, creșterea încasărilor, în urma reformei fiscale, s-a datorat în mare parte creșterii fondului de salarizare care se prezumă a fi din diminuarea economiei tenebre și diminuarea achitărilor salariilor în plic. Însă, este important de remarcat că odată cu creșterea încasărilor și extinderea bazei fiscale se majorează și obligațiile BASS-ului față de contribuabili creând presiune în viitor asupra plăților sociale.

Acest aspect se reflectă în evoluția cheltuielilor de asigurări sociale la care BASS este obligat să le acopere.

O componentă majoră și importantă a acestor cheltuieli o reprezintă pensiile de asigurări sociale, reflectate în figura de mai jos.

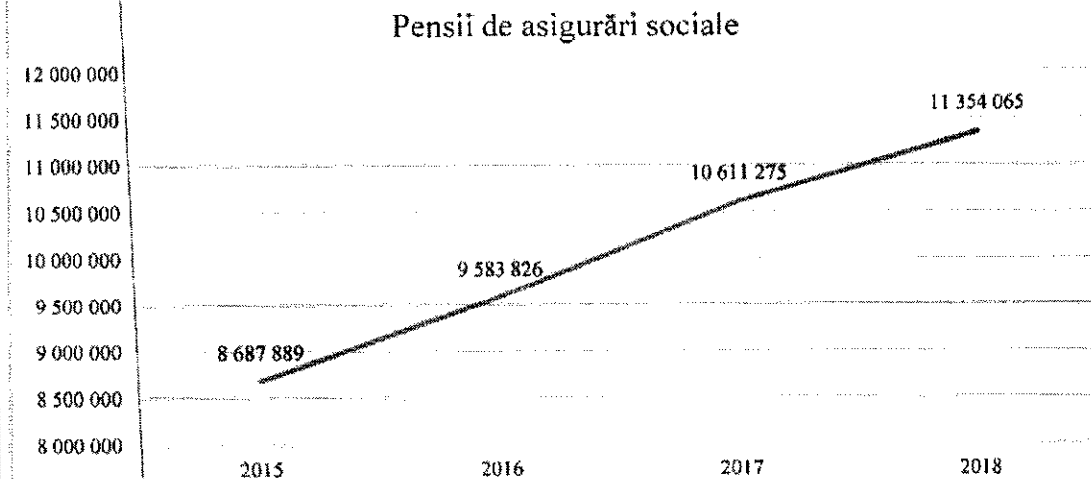

Figura 3. Evoluția cheltuielilor de pensii de asigurări sociale pentru perioada anilor 2015-2018

Sursa: Rapoartele de executare a Bugetului Asigurărilor Sociale de Stat prezentate de CNAS, cnas.md

Analiza evoluției cheltuielilor de pensii de asigurări sociale reflectă clar creșterea vertiginoasă a acestora cu aproximativ 10% anual, ceea ce denotă că în timp BASS va suporta o presiune continuă și va necesita suplینiri adiționale de resurse financiare.

Acest aspect este important de analizat și prin prisma evoluției factorilor demografici și sociali, care reflectă o situație ce este în detrimentul dezvoltării economice și sociale. Analiza indicatorilor precum migrația și îmbătrânirea populației indică faptul că presiunea asupra cheltuielilor sociale în viitor va fi una mai mare.

Astfel, coeficientul îmbătrânirii populației reflectă o creștere constantă a numărului de persoane cu vârsta mai mare de 60 de ani.

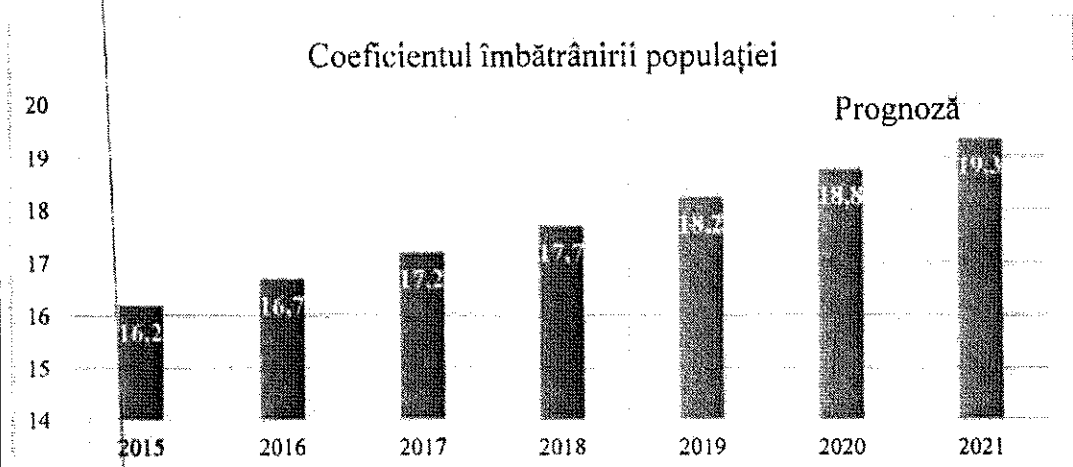

Figura 4. Coeficientul îmbătrânirii populației, unitate de măsură numărul persoanelor în vârstă de 60 ani și peste la 100 locuitori.

Sursa: Biroul Național de Statistică, statistica.md

Din cele reflectate în figura 3 și 4 se observă că necesitățile de acoperire a cheltuielilor sociale sunt în permanentă creștere din cauza factorilor demografici și sociali care înregistrează o îmbătrânire a populației.

Astfel, din cele relatate constatăm că bugetul public național este supus unor presiuni pe termen mediu și lung, inclusiv pentru anul 2020, cu riscuri majore în asigurarea finanțării cheltuielilor publice din sursele proprii de venituri.

În acest sens, proiectul în cauză propune consolidarea veniturilor Bugetului Public Național prin impuneri fiscale noi întru creșterea veniturilor bugetare, asigurarea sustenabilității, crearea unui spațiu fiscal mai larg. Acest aspect va fi realizat prin impozitarea regimului tichetelor de masă cu contribuții obligatorii de asigurări sociale, impozitarea creșterii de capital pentru persoanele juridice cu 100% și, respectiv, pentru persoanele fizice cu 50%, eliminarea scutirii persoanele pentru persoanele ce realizează venituri anuale mai mare de 360 000 lei, majorarea taxei pentru poluarea mediului și micșorarea plafonului neimpozabil de la 300 euro pe cale terestră și 430 euro pe cale aeriană la 200 euro pentru mărfurile ce sunt introduse în țară prin colete poștale.

Problema nr.2: Acumulările constante ale sumelor TVA pe debit pentru întreprinderile din sectorul HORECA creează presiuni bugetare adiționale.

Reforma fiscală din anul 2018 a prevăzută și reducerea de TVA de la 20% la 10% pentru livrările ce sunt efectuate de întreprinderile din sectorul HORECA (Hotele, Restaurante, Cafenele).

O analiză detaliată a 480 de agenți economici ce activează în acest sector demonstrează că odată cu modificările cotei de TVA, întreprinderile din sectorul HORECA au început a înregistra sume TVA pe debit/spre deducere. Acest aspect poartă un caracter riscant atât pentru bugetul de stat cât și pentru agenții economici. Evoluția în timp a unor indicatori inclusiv a trecerilor în cont pentru lunile ianuarie-iunie a anilor 2017-2019 este reflectată în tabelul de mai jos.

An	Numărul de agenți economici	Suma TVA pe debit	Suma TVA pe credit	Suma TVA pe debit/spre deducere
2017	1 030	40	28	45

2018	1 193	16%	32%	48	7,8	26	59	132%	
2019	1 655	39%	30%	19	-28,5	36	69	118%	-7,3

Tabel nr.1: Reflectarea indicatorilor pentru întreprinderile ce activează în sectorul HORECA.

Sursa: Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal de Stat, declarația TVA12.

Observăm că pentru perioada ianuarie-iunie a anului 2019, față de 2018 suma trecerii în cont a TVA pentru perioada ulterioară a crescut de la 28 mln. lei la 36 mln. lei (+8 mln. lei). Aceasta sumă reprezintă datoria bugetului față de agenții economici din domeniul HORECA care nu se restituie, constituind în acest sens o disponibilizare a mijloacelor financiare ale agenților economici. În contextul în care pentru acest sector nu este prevăzut dreptul la restituirea sumei de TVA în cazul în care TVA aferent procurărilor depășește TVA aferent vânzărilor, acesta se va acumula în viitor într-un ritm vertiginos.

O analiză cantitativă a numărului de agenți economici care înregistrează treceri în cont arată că în 2017 doar un număr de 280 de agenți economici din 480 înregistrau TVA pe debit. Înregistrarea TVA-ului pe debit se argumentează prin faptul că agenții economici au efectuat procurări masive precum utilaje, mărfuri, materie primă care le-a permis să-și treacă în cont TVA-ul achitat pentru aceste mărfuri, ulterior acesta fiind scontat pe viitor. Odată cu micșorarea cotei TVA numărul de agenți economici ce au treceri în cont a crescut rapid atingând cifra de 383 din 480.

Totodată, acumulările constante de TVA pe debit va oferi posibilitate agenților economici să găsească posibilități de valorificare a acestuia, recurgând la tranzacții fictive de „vânzare a debitului”.

În contextul în care restituirile de TVA în condițiile legislației fiscale, dar și a constrîngerilor bugetare actuale, nu se efectuează pentru sectorul HORECA, cota de TVA 10% creează o presiune constantă asupra bugetului de stat cât în același timp fiind afectat cash-flow-ul întreprinderilor.

De asemenea, economia Republicii Moldova este una bazată pe consum, aceasta paradigmă de dezvoltare nefiind una sustenabilă. În acest context, facilitățile fiscale urmează să fie orientată spre procese de producție și nu către consum.

În acest sens întru soluționarea problemei în cauză se propune majorarea TVA-ului de la 10% la 20%.

Problema nr.3: Aplicarea principiului responsabilității extinse a producătorului cu restituirea taxei asupra mediului va crea presiuni bugetare adiționale.

Conform prevederilor Legii nr.209/2016 privind deșeurile, în speță art.12, pentru a consolida reutilizarea și prevenirea, reciclarea și alte tipuri de valorificare a deșeurilor, persoanele fizice sau juridice (producătorul produsului) care, la nivel profesional, proiectează, produc, prelucrează, tratează, vînd și/sau importă produse precum baterii și acumulatori, echipamente electrice și electronice, vehicule, uleiuri, ambalaje, sînt supuse regimului de responsabilitate extinsă a producătorului (în continuare REP). Responsabilitatea extinsă a producătorului reprezintă totalitatea de obligații impuse producătorilor, fie individual, fie colectiv, pentru recuperarea și valorificarea sau reciclarea produselor scoase din uz. Activitățile pentru aplicarea responsabilității extinse a producătorului vizează măsurile de acceptare a produselor returnate și a deșeurilor care rămîn după utilizarea respectivelor produse, precum și gestionarea ulterioară a deșeurilor și asigurarea financiară pentru aceste activități.

Astfel, agenții economici sunt obligați să asigure după plasarea pe piață a produsului care poluează mediul, să recupereze recipientele/obiectele și să le supună unui proces de reciclare.

În nenumărate demersuri agenții economici și asociațiile ce reprezintă mediul de afaceri au fost în dezacord cu aplicarea concomitentă a REP și aplicarea taxei pentru poluarea

mediului fiind aduse ca argumente creșterea presiunii financiare.

Necesitatea existenței unui mecanism de restituire/reducere a taxei pentru poluarea mediului odată cu aplicarea REP a fost discutată adesea în comun cu mediul de afaceri și Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

În același timp existența restituirii/reducerii creează o presiune bugetar și va submina implementarea proiectelor actuale finanțate din Fondul Ecologic Național.

Astfel, proiectul de lege propune majorarea taxei la produsele care poluează mediul prevăzute în Legea nr. 1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului întru neadmiterea periclitării surselor de venit actuale odată cu implementarea mecanismului de restituire pentru agenții economici parte a REP.

Implementarea mecanismului REP cu restituirea taxei pentru poluarea mediului majorată urmărește atingerea următoarelor obiective:

- asigurarea unei presiuni fiscale echilibrate;
- motivarea agenților economici în vederea recuperării unei cantități mai mari de deșeuri;
- implementarea în continuare a proiectelor finanțate din Fondul Ecologic Național.

În acest sens întru soluționarea problemei expuse se propune majorarea taxelor pentru poluarea mediului cu 20%

Problema nr.4: Lipsa impunerii fiscale a tichetelor de masă subminează protecția socială viitoare a contribuabililor.

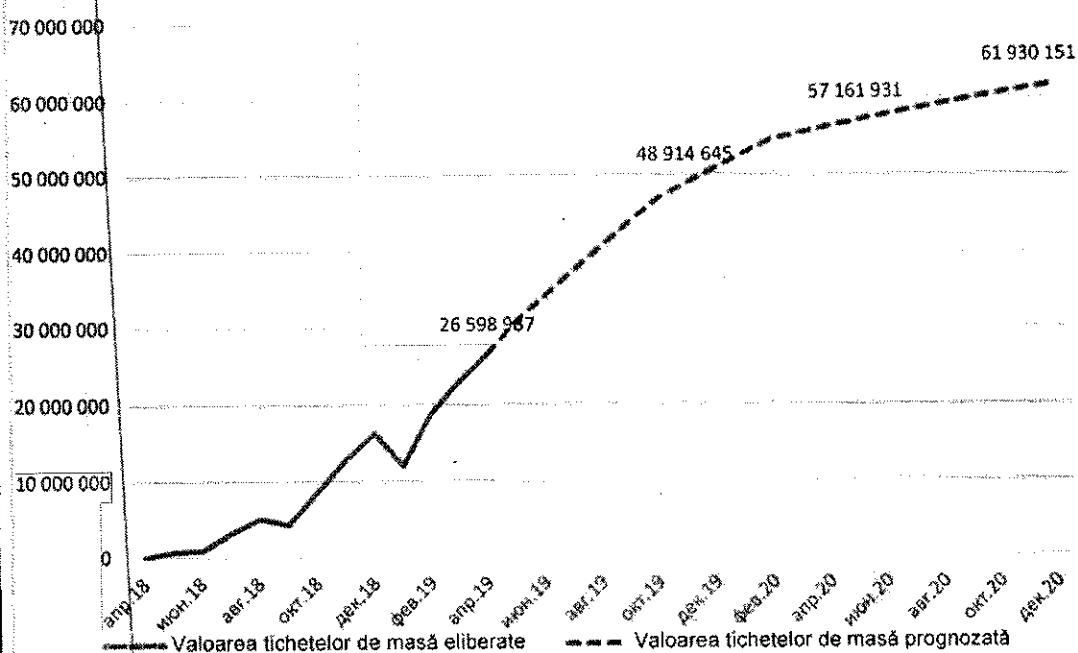
La moment persoanele fizice primesc maxim 990 lei lunar* sub formă de tichete de masă. Această valoare este scutită totalmente de la plata impozitelor, contribuțiilor de asigurări sociale și primelor de asigurări medicale. În cazul impozitării acestei valori s-ar fi încasat la bugetul public național o sumă de 445 de lei. Aceasta fiind divizată în:

- 238 lei, contribuții de asigurări sociale virate de angajator și angajat.
- 89 lei, prime de asigurări medicale virate de angajator și angajat.
- 118 lei, impozitul pe venitul persoanelor fizice.

Conform rapoartelor prezentate de către operatorii tichetelor de masă în luna aprilie 2019 au fost emise tichete de masă în valoare de 27 de mil. lei per lună, fiind în creștere datorită numărului de angajatori care acceptă forma de acoperire a cheltuielilor de hrană pentru angajații săi. Evoluția valorii tichetelor de masă emise lunar precum și prognoza este reflectată în graficul de mai jos.

* În condițiile a 22 de zile efectiv lucrate și a tichetului de masă cu o valoare de 45 de lei.

Valoarea tichetelor de masă

Astfel, conform estimărilor, valoarea tichetelor de masă emise lunar la sfârșitul anului 2020 va atinge cifra de 47 mln. lei. Aplicând cotele actuale de impozitare se constată că bugetul public național va rata sume de 21 de mln. lei lunar (11 mln. lei contribuții de asigurări sociale, 4 mln. lei prime de asigurări medicale, 6 mln. lei impozitul pe venit).

Totuși, prezumarea faptului că și în condițiile de impozitare valoarea tichetelor va fi similară cu cea prognozată este una eronată în contextul în care angajatorii preferă sistemul tichetelor de masă pentru facilitățile fiscale care există la moment. Totodată existența acestor facilități care permit valorificarea doar în prezent a beneficiilor obținute subminează din protecția socială a angajatului per viitor. În același timp în condițiile reflectate supra prin care Bugetul Asigurărilor Sociale de Stat înregistrează un dezechilibru și este tot mai mult dependent de transferurile de la Bugetul de Stat, necesitatea impozitării tichetelor de masă este o intervenție argumentată ce va asigura protecția socială a angajaților.

În acest sens se propune impunerea tichetelor de masă cu contribuții de asigurări sociale achitate de angajator (18%) și angajat (6%).

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Cauzele care au dus la apariția problemelor expuse supra sunt:

1. Majorarea cheltuielilor bugetare neplanificate, în special prin aplicarea Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.
2. Majorarea transferurilor de la Bugetul de Stat la Bugetul Asigurărilor Sociale de Stat ca urmare a acoperirii deficitului creat în urma implementării Legii 178/2018, cu privire la modificarea unor acte legislative (diminuarea cotei contribuției de asigurări sociale achitate de angajator de la 23% la 18%).

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Probleme expuse supra fără intervenția propusă vor evolua în sensul agravării acestora. Astfel, în contextul unor cheltuieli majorate și net superioare veniturilor, cu lipsa finanțării externe compromise sustenabilitatea și funcționarea mecanismelor bugetare, diminuând considerabil

spațiul fiscal.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Prin intervenția dată se urmărește atingerea următoarelor obiective:

1. Acumularea adițională a resurselor financiare în valoarea de aproximativ 500 mln. lei anual pe parcursul a 3 ani.
2. Echilibrarea bugetului cu asigurarea unui deficit bugetar nu mai mare de 2,5 % din PIB pentru anii 2019 și 2020.
3. Asigurarea sustenabilității bugetare pe termen mediu și lung prin majorarea veniturilor la bugetul public național necesare acoperirii cheltuielilor adiționale de 1,2 mld. lei pentru anii 2019 și 2020.
4. Diminuarea riscurilor bugetare ce ar duce la incapacitate de plată pentru anul 2019. Îmbunătățirea protecției sociale a cetățenilor prin asigurarea unei venit adițional la BASS de 2000 lei anual.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

- Opțiunea 1: „a nu face nimic” – este opțiunea prin care nu se vor opera modificările în actele legislative propuse.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țintesc cauzele problemei, cu indicarea noutăților și întregului spectru de soluții/drepturi/obligații ce se doresc să fie aprobate

1. Eliminarea scutirii personale a persoanelor fizice cu venituri mai mari de 360 000 de lei anual

Se propune modificarea condiției de utilizare a scutirii personale de 24 000 lei pentru a readuce elemente de progresivitate în impozitarea persoanelor fizice, astfel ca persoanele cu venituri mai mari să ofere o contribuție mai mare în buget. Astfel, se impune condiția pentru ca scutirea personală să poată fi utilizată de către persoanele fizice care au venituri mai mici de 360 000 lei anual. Persoana care are venituri mai mari de 30 de mii de lei lunar va achita un impozit suplimentar de 240 de lei. Este de menționat că în anul 2018, numărul de persoane care au venituri mai mari de 360 de mii de lei a constituit 4891 persoane. Impact estimat asupra bugetului va constitui 14 mil. lei venituri suplimentare.

2. Aplicarea impozitării generale la creșterea de capital, 100% pentru persoane juridice, 50% pentru persoane fizice

O altă propunere ține de modificarea reglementărilor capitolului 5 al Titlului II din Codul fiscal, privind regimul fiscal aferent creșterii sau pierderii de capital, prin aplicarea acestui regim asupra subiecților impozabili persoane fizice care nu desfășoară activitatea de întreprinzător. În acest sens, subiecții impozabili persoane juridice și fizice ce desfășoară activitate de întreprinzător în urma realizării veniturilor din procurarea și vânzarea activelor de capital urmează a fi impozitați în modul general stabilit. Măsura are drept scop simplificarea administrării fiscale, creșterea gradului de conformare și eliminarea ambiguității tratamentului fiscal al acestor tranzacții. În același timp, se propune extinderea mărimii bazei impozabile din urma câștigurilor realizate din creșterea de capital. Respectiv, proiectul are ca scop majorarea de la 20% la 50% a sumei creșterii de capital din suma excedentară a creșterii de capital. Impactul estimat al acestei măsuri pentru anul 2020

constituite 127 mil. lei venituri suplimentare.

3. Reținerea impozitului pe venit la sursa de plată la cota de 12%

Proiectul mai prevede și modificarea art.90 din Codul fiscal în vederea racordării modificărilor operate în Codul fiscal, prin care a fost stabilită o cotă unică a impozitului pe venit pentru persoanele fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător în mărime de 12%. Astfel, reținerea impozitului pe venit la sursa de plată urmează să se efectueze la cota de 12% excluzând, astfel, necesitatea calculării suplimentare a impozitului pe venit pentru onorarea completă a obligațiilor fiscale aferente acestora. Măsura va simplifica administrarea fiscală, precum și conformarea fiscală a persoanelor fizice care nu desfășoară activitate de întreprinzător. Măsura va avea efect redistributiv în timp, dar va genera aproximativ 24 mil. lei venituri adiționale în 2020.

4. Eliminarea scutirii la TVA pentru sectorul HORECA

Totodată, proiectul prevede anularea cotei reduse a TVA în mărime de 10% și, respectiv, aplicarea cotei-standard a TVA în mărime de 20% pentru livrările efectuate de către agenții economici ce activează în sectorul HORECA (hotele, restaurante, cafenele).

Este de menționat că în primele 5 luni ale anului 2019, comparativ cu perioada similară a anului precedent, achitățile de TVA de la 782 agenți economici din sectorul HORECA analizați a scăzut cu 22 mil. lei. Deși volumele de vânzări în acest sector au crescut cu circa 30%, este dificil de estimat partea creșterii cauzată de aceste scutiri și partea cauzată de alți factori, cum ar fi îmbunătățirea administrării fiscale, sau creșterea puterii de cumpărare a populației.

Totodată, suma destinată trecerii în cont pentru perioada ulterioară a crescut cu 43 de mil. lei. Din cauza diferențelor de cote a TVA în mai multe sectoare, se atestă o sumă extrem de mare și de riscantă a sumelor TVA trecute în cont pentru perioada ulterioară, de peste 6 mlrd. de lei pe economia națională. Impactul estimat direct asupra bugetului va constitui 50 mil. lei, precum și un efect asupra diminuării sumelor trecute în cont.

5. Eliminarea scutirii pentru venitul estimat prin metode indirecte

Măsura vine să contracareze practica frauduloasă aplicată de către contribuabili în cadrul controalelor fiscale efectuate prin metode și surse indirecte cu scopul de a diminua venitul impozabil estimat de către Serviciul Fiscal de Stat. Este important de menționat că Serviciul Fiscal de Stat aplică metode indirecte de estimare a veniturilor impozabile doar cetățenilor Republicii Moldova a căror venituri impozabile estimate și venituri impozabile obținute și/sau declarate de persoana fizică indică o diferență mai mare cu 300 mii lei. La moment, în cazul în care venitul estimat prin metode și surse indirecte depășește suma declarat cu mai puțin de 500 mii lei, acesta este scutit de obligații fiscale.

În ultima perioadă de timp, persoanele fizice cetățeni ai Republicii Moldova identificați ca subiecți ai estimării obligațiilor fiscale prin metode și surse indirecte, pentru a diminua venitul impozabil estimat de către Serviciul Fiscal de Stat, prezintă în cadrul controlului fiscal mai multe contracte de împrumut de la persoanele fizice cu sume de 500 mii lei, fără ca să existe de facto tranzacția. Împrumuturile sunt documentate cu sume de 500 mii lei, dat fiind faptul că prevederile art. 226⁶ alin. (6) din Codul fiscal stabilesc că în cazul în care la o persoană se va efectua control fiscal prin metode și surse indirecte, venitul acestuia se va diminua cu suma de 500 mii lei, respectiv persoanelor care acceptă documentarea acestor tranzacții fictive de acordare a împrumuturilor nu li se generează nici o obligație fiscală, chiar dacă ei în realitate nici nu au dispus de aceste sume.

6. Taxe pentru poluarea mediului

De asemenea, proiectul prevede modificarea Legii nr.1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului, prin majorarea cotelor aplicate asupra mărfurilor ce fac obiectul plăților pentru poluarea mediului. Această măsură vine să majoreze plățile pentru mărfurile ce poluează mediul, astfel, având un impact asupra consumului de mărfuri poluante, în sensul diminuării acestuia. În același timp, acumulările veniturilor asigurate în urma colectării acestor plăți vor servi pentru finanțarea acțiunilor de remediere și prevenire a poluării mediului cu substanțe și produse nocive și cu un grad scăzut de descompunere. Impactul estimat al acestei măsuri pentru anul 2020 constituie ____ mil. lei.

7. Anularea amnistiei fiscale

Totodată, se propune modificarea art.16 din Legea nr. 180/2018 în vederea anulării interdicției de control fiscal efectuat asupra agenților economici pentru perioada de până la 1 ianuarie 2018. Această măsură a fost promovată în contextul amnistiei fiscale și va fi abrogată.

8. Aplicarea cu contribuții de asigurări sociale a tichetelor de masă

Adițional, proiectul prevede modificarea prevederilor Legii nr.166/2017 cu privire la tichetele de masă. Ajustările legislative propuse urmăresc schimbarea tratamentului fiscal aplicat tichetelor de masă, acestea fiind supuse impozitării în regim general, prin achitarea contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală și impozitului pe venit.

Este de menționat că din punct de vedere economic, tichetele de masă reprezintă suplimente la salarii, fără achitarea taxelor aferente.

Valoarea tichetelor de masă eliberate în perioada aprilie 2018 – iunie 2019 a constituit 187,3 milioane lei, din care 135,3 milioane lei revine anului 2019. Drept urmare, în perioada aprilie 2018 – iunie 2019, în Bugetul Public Național, nu s-au încasat circa 84,3 milioane lei (impozit pe venit, contribuții sociale, prime de asigurare medicală obligatorie), inclusiv 60,9 milioane lei corespunzător anului 2019.

La moment conform estimărilor 30 de mii de persoane beneficiază de tichete de masă, fiind acordate de aproximativ 620 de angajatori. Premizele actuale pe piață încurajează această gaură să crească atât pe orizontală (mai mulți angajatori și mai mulți angajați) cât și pe verticală (mai multe tichete în loc de creșteri salariale).

Pe fondul reformei fiscale din 2018, prin care s-a dublat scutirea personală, asigurând că minimum de existență este neimpozabil, și a reducerii contribuțiilor obligatorii de asigurare socială, alte măsuri ce afectează veniturile bugetare și în special Bugetului Asigurărilor Sociale de Stat (BASS), sunt extrem de riscante pentru sustenabilitatea sistemului de asigurări sociale. În aceste circumstanțe bugetare, deloc simple, este importantă o reacție promptă și urgentă asupra altor măsuri care afectează veniturile BASS.

Prin simpla transformare a cardului salarial în tichet de masă, există riscuri extrem de mari ca în anul 2020, să fie înregistrat un fond de aproape 1 miliard de lei din care nu sunt achitate contribuții și prime de asigurări sociale și medicale. Aceasta pune în pericol sustenabilitatea Bugetului Asigurărilor Sociale de Stat.

Pe termen mediu și lung, în cazul în care sistemul tichetelor de masă continuă să ia amploare și se presupune că va acoperi 50% din numărul de angajați în sectorul non-bugetar, valoarea tichetelor de masă acordate anual se va cifra la 3,8 mlrd.lei, iar suma facilităților fiscale acordate va constitui 1,7 mlrd. lei, din care la impozitul pe venit – 412 mln. lei, la contribuții sociale de stat – 922 mln. lei, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală – 345 mln. lei.

În cazul în care sistemul tichetelor de masă continuă să ia amploare și se presupune că va acoperi 50% din numărul de angajați în sectorul non-bugetar, valoarea tichetelor de masă acordate anual se va cifra la 3 842 milioane lei, iar suma facilităților fiscale acordate va

constitui 1680,47 mln. lei, din care la impozitul pe venit – 412,63 mln. lei, la contribuții sociale de stat – 922,1 mln. lei, primele de asigurare obligatorie de asistență medicală – 345,78 mln. lei.

Impactul estimat al acestei măsuri pentru anul 2020 constituie ____ mil. lei.

9. Revizuirea tratamentului fiscal al mărfurilor transportate prin servicii poștale internaționale

Suplimentar, prin prisma proiectului respectiv se urmărește revizuirea tratamentului fiscal aplicat mărfurilor importate urmare a tranzacțiilor comerciale (B2C – de la business la consumator) prin intermediul trimiterilor poștale internaționale, cu aplicarea facilităților fiscale și vamale asupra mărfurilor care nu depășesc plafonul valoric de 200 euro, și nu au caracter comercial. La moment, plafonul respectiv constituie 300 de euro pentru mărfurile introduse de către călătorii care folosesc transportul terestru sau de 430 de euro pentru mărfurile introduse de către călătorii care folosesc transportul aerian sau maritim. Prin prisma modificărilor respective se urmărește ajustarea graduală la practicile UE, unde plafonul valoric aplicat actualmente asupra trimiterilor respective constituie 22 euro.

Impactul estimat asupra bugetului va constitui 170 mil. lei.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunile alternative nu există dat fiind faptul că măsurile în cauză reprezintă condiționalități ce urmează a fi realizate în contextul acordului cu FMI care în urma realizării acestora va oferi credibilitatea necesară pentru oferirea asistenței financiare externe.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Efectele pozitive pentru menținerea situației actuale

a) Stabilitatea prevederilor fiscale și vamale – fiind reprezentată prin lipsa modificărilor cadrului legislativ ce ar duce ulterior la modificarea metodelor de evidență contabilă și fiscală.

b) Indisponibilizarea resurselor financiare de la mediul de afaceri – neimpozitarea anumitor tranzacții, tipuri de venituri, bunuri nu va afecta cash-flow-ul și profitabilitatea agenților economici.

c) Stimularea economică a anumitor sectoare ale economiei – modificarea legislației fiscale prin stabilirea și majorarea impozitelor pentru anumite tranzacții ar putea avea efecte de diminuare a activității economice.

e) În cel mai bun caz, situația descrisă în compartimentul „descrierea problemei” va rămâne fără schimbare.

Efectele negative ale situației actuale:

Majorarea deficitului bugetar – în contextul unor cheltuieli adiționale datorate implementării legii salarizării în sectorul bugetar și în lipsa finanțării externe, deficitul bugetar este în continuă creștere ceea ce creează necesități de finanțare adițională prin împrumut.

Dezechilibrul major dintre venituri și cheltuieli – reforma fiscală diminuează constant din veniturile bugetare, în special la BASS care nu acoperă în măsură suficientă cheltuielile suportate.

Majorarea gradului de îndatorare a bugetului public național – necesitatea finanțării cheltuielilor bugetare actuale va impune obligativitatea atragerii resurselor prin împrumuturi, în special prin eliberarea VMS-urilor ceea ce va duce nemijlocit la o creștere a gradului de îndatorare.

Neîndeplinirea condițiilor asumate față de partenerii externi – realizarea condițiilor agreeate de către partenerii externi și Guvernul Republicii Moldova va oferi credibilitatea

necesară în vederea continuării promovării eforturilor de susținere reciprocă.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Posibilele beneficii ale opțiunii recomandate sunt:

- a) Disponibilizarea adițională a resurselor financiare bugetare – acumularea resurselor bugetare adiționale care vor diminua din presiune fiscală și va extinde spațiul fiscal.
- b) Asigurarea stabilității și sustenabilității bugetare – suplinirea Bugetului Public Național în vederea
- c) Realizarea condiționalităților asumate față de partenerii externi – asigurarea credibilității și realizarea condițiilor asumate de către Guvern.
- d) Mobilizarea resurselor financiare externe – suplinirea bugetului cu resurse financiare externe sub formă de granturi și credite.

Posibilele costuri ale opțiunii 1 sunt:

- a) Impactul negativ asupra dezvoltării unor sectoare ale economiei

Impactul major care va fi resimțit prin adoptarea proiectului de lege va fi asupra:

1. agenților economici, operatori de tichete de masă - impozitarea tichetelor de masă va fi o măsură ce ar putea descuraja agenții economici, angajatori, să procure și să implementeze sistemul tichetelor de masă
 2. agenților economici, angajatori ce au implementat sistemul tichetelor de masă - impozitarea tichetelor de masă va crea o presiune fiscală adițională asupra angajatorilor de aproximativ 45%. Acest aspect se va reflecta asupra creșterii costului forței de muncă și nemijlocit asupra produselor și serviciilor livrate de către companii.
 3. agenților economici din sectorul HORECA – majorarea TVA-ului de la 10% la 20% ar putea descuraja activitatea agenților economici din domeniu.
- b) Diminuarea consumului – o bună parte din măsurile respective presupune majorarea impozitelor ce se vor regăsi indirect în prețul produsului comercializat și respectiv aceasta ar putea duce la majorarea prețului care ulterior să descurajeze consumul.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupunerii privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizați în acesta

Riscurile asociate nemijlocit care vor avea impact asupra rezultatelor implementării opțiunii recomandate sunt:

- a) Încasările suplimentare sub nivelul propus
- b) Creșterea evaziunii fiscale și neconformarea
- c) Majorarea prețurilor la produse
- d) Diminuarea consumului

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sînt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

1. Eliminarea scutirii personale a persoanelor fizice cu venituri mai mari de 360 000 de lei anual.

Costurile de conformare pentru această opțiune se estimează a fi infime pentru

întreprinderi și sunt legate doar de modificări în sistemul informațional de calcul contabil.

2. Aplicarea impozitării generale la creșterea de capital, 100% pentru persoane juridice, 50% pentru persoane fizice.

Costurile acestei măsuri sunt legate de majorarea achitărilor impozitului pe venit în urma tranzacțiilor efectuate mijloace fixe, bunuri imobiliare, hîrtii de valoare. În același timp este important de menționat că nu în toate cazurile va crește impozitul pe venit în urma tranzacțiilor acestor tipuri de bunuri dat fiind faptul că odată cu trecerea la sistemul de impozitare în regim general, agenții economici vor avea dreptul să-și deducă din venitul impozabil și cheltuielile de tranzacționare legate de vânzarea acestui bun.

3. Reținerea impozitului pe venit la sursa de plată la cota de 12%

Costurile de conformare pentru această opțiune se estimează a fi infime pentru întreprinderi și sunt legate doar de modificări în sistemul informațional de calcul contabil.

4. Eliminarea scutirii la TVA pentru sectorul HORECA

Costurile pentru întreprinderi a acestei măsuri sunt legate de majorarea cotei TVA de la 10% la 20% acestea fiind estimate în sumă de 40 mln. lei anual.

5. Eliminarea scutirii pentru venitul estimat prin metode indirecte

Costuri adiționale pentru întreprinderi nu vor fi pentru situațiile în care Serviciul Fiscal de Sta nu va recurge la estimarea indirectă a veniturilor întreprinderii în cadrul controalelor. Estimarea acestor costuri este imposibilă.

6. Taxe pentru poluarea mediului

Costurile aceste măsuri se vor valorifica prin majorarea taxelor achitate pentru producerea și importul obiectelor ce poluează mediul și sunt incluse în Legea nr.1540/1998. Aceste costuri vor fi suportate de către întreprinderi care sunt subiecții acestei taxe și se estimează a fi în valoarea de aproximativ 50 mln. lei.

7. Anularea amnistiei fiscale

Nu există costuri pentru întreprinderi.

8. Aplicarea cu contribuții de asigurări sociale a tichetelor de masă

Aplicarea măsurii de achitare a contribuțiilor de asigurări sociale va crea costuri adiționale pentru întreprinderile a căror salariați beneficiază de tichete de masă. Costurile estimate pentru această măsură vor fi în jur de 8 mln. lei lunar.

9. Revizuirea tratamentului fiscal al mărfurilor transportate prin servicii poștale internaționale

Se estimează că măsura în cauză va avea un impact asupra operatorilor poștali și nu va impune costuri adiționale majore. Costurile suplimentare vor fi legate doar de revizuirea sistemului privind importul și distribuirea coletelor care vor depăși valoarea de 200 euro per unitate.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Opțiunile analizate pot fi generalizate în două aspecte generale. Prima opțiune relevă lipsa

intervenției ceea ce poartă riscuri bugetare și periclitează sustenabilitatea pe termen mediu și lung inclusiv prin lipsa finanțării externe care este condiționată de majorarea veniturilor bugetare. Ce-a de a doua opțiune presupune intervenția propusă care nemijlocit are ca scop majorarea veniturilor bugetare din impozite și taxe care are nemijlocit un impact asupra mediului de afaceri și a consumului. Ambele situații relatează costurile intervenției care analizate din perspectiva altei opțiuni se materializează în beneficii. Totuși beneficiile și costurile sunt abordate pe termen scurt și mediu. În același timp intervenția propusă prin *opțiunea recomandată* are ca scop atingerea obiectivelor macroeconomice prin asigurarea adițională a resurselor financiare inclusiv din surse externe ceea ce va avea un impact semnificativ asupra dezvoltării macroeconomice.

În acest sens prin prisma celor enunțate și a obiectivelor propuse se impune necesitatea abordării *opțiunii recomandate* care are se focusează pe crearea unei stabilități bugetare și asigurarea sustenabilității.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare

Implementarea proiectului de lege nu necesită modificări a cadrului normativ secundar sau modificări instituționale.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

Indicatorii de performanță care vor sta la baza efectuării monitorizării sunt:

- Suma încasărilor bugetare din impozite și taxe
- Suma granturilor și creditele obținute de la partenerii de dezvoltare externi

c) Identificați peste cît timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Impacturile estimate vor fi resimțite cu începerea anului 2020 și pe parcursul anului 2021. Monitorizarea și evaluarea opțiunii va fi monitorizată lunar și trimestrial prin prisma indicatorilor de performanță propuși.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Principalele părți interesate în intervenția propusă sunt:

- Agenții economici
- Agenții economici ce activează în sectorul tichetelor de masă, HORECA, ce înregistrează creșteri de capital, ce utilizează produse care cad sub incidența legii cu privire la plata pentru poluarea mediului
- Persoanele fizice
- Operatorii coletelor poștale
- Serviciul Fiscal de Stat
- Serviciul Vamal
- Partenerii Externi

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

Consultarea cu părțile interesate în special cu agenții economici din sectorul HORECA, tichete de masă, agenți economici ce utilizează produse ce poluează mediul a avut loc sub formă de ședințe prin care fiecare partea și-a expus opinia asupra intervențiilor propuse.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a

impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)	
În mare parte agenții economici s-au expus împotriva intervenției fiind aduse ca argumente ineficiența măsurilor propuse și majorarea presiunii fiscale.	
Anexă	
Tabel pentru identificarea impacturilor	
Categoriile de impact	Punctaj atribuit
	<i>Opțiunea propusă</i>
Economic	
costurile desfășurării afacerilor	-2
povara administrativă	0
fluxurile comerciale și investiționale	-1
competitivitatea afacerilor	-1
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	0
concurența pe piață	0
activitatea de inovare și cercetare	0
veniturile și cheltuielile publice	+3
cadrul instituțional al autorităților publice	0
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	-1
bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	0
situația social-economică în anumite regiuni	0
situația macroeconomică	+2
alte aspecte economice	0
Social	
gradul de ocupare a forței de muncă	0
nivelul de salarizare	0
condițiile și organizarea muncii	0
sănătatea și securitatea muncii	0
formarea profesională	0
inegalitatea și distribuția veniturilor	+2
nivelul veniturilor populației	-1
nivelul sărăciei	+2
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	0
diversitatea culturală și lingvistică	0
partidele politice și organizațiile civice	0
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0
modul sănătos de viață al populației	0
nivelul criminalității și securității publice	0
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0
accesul și calitatea serviciilor medicale	0 0
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0
nivelul și calitatea educației populației	0
conservarea patrimoniului cultural	0

accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0
accesul și participarea populației în activități sportive	0
discriminarea	0
alte aspecte sociale	0
De mediu	
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0
calitatea aerului	0
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0
biodiversitatea	0
flora	0
fauna	0
peisajele naturale	0
starea și resursele solului	+1
producerea și reciclarea deșeurilor	+2
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	+1
consumul și producția durabilă	+1
intensitatea energetică	0
eficiența și performanța energetică	0
bunăstarea animalelor	0
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0
utilizarea terenurilor	0
alte aspecte de mediu	+2
<i> Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.</i>	